PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo

- Cena 70 lir

Leto XXVII. Št. 46 (7834)

TRST, sreda, 24. februarja 1971

NOV AMERIŠKI NEUSPEH V INDOKINI

Polom invazijskih sil v Laosu

Ameriško-sajgonskim četam preti nevarnost obkolitve - Ubit pri sestrelitvi helikopterja sajgonski vrhovni poveljnik v Kambodži - Ameriška letala ponovno bombardirala ozemlje Sev. Vietnama

SAJGON, 23. — Ameriško - sajgonski napad na Laos se je povsem izjalovil, invazijskim silam pa preti resna nevarnost, da bi se znašle v obroču osvobodilnih enot, ki so danes zavzele pomembne predele ob cesti številka devet, koder poteka ofenziva. Hud udarec so Američani in njihovi zavezniki dobili tudi na kamboški meji, kjer je bil ubit eden najvišjih voditeljev kolaboracionistične vojske, general Do Cao Tri. ZDA pa vztrajajo v svoji brezupni agresivni politiki ter so v zadnjih dneh izvedle ponovne letalske napade na Severni Vietnam.

To je pretresljiva slika, ki jo nudi danes Indokina: dejstvo je, da doživljajo Američani v zadnjih dneh poraz za porazom, vendar pa žal ni doslej nobenega znaka, da Bela hiša sprevidela brezumnost dosedanje politike na azijskem Jugovzhodu ter začela resno misliti na možnost politične in sporazumne rešitve spora.

Kot smo omenili, je položaj invazijskih sil v Laosu iz dneva v dan bolj dramatičen. Ameriško - sajgonske čete so že peti dan ustavljene na področju kakih 25 kilometrov v notranjosti Laosa, nanje pa z vedno večjo silo pritiskajo enote Patet Laa. Te so danes prišle do ceste štev. 9 ter resno ogrožajo povezavo med napadalci in bazami v zaledju. Pojavlja se nevarnost, da bi okrog 15 tisoč Sajgoncev, ki se udeležujejo pohoda na Laos ostalo popolnoma odrezanih od ameriških oporišč v severnem predelu Južnega Vietnama, na področju Ke Sana in Quang Trija. Ameriški bombniki intenzivno obstreljujejo področja, kjer naj bi se zbirali partizani, vendar vse kaže, da so te akcije povsem neuspešne. Tudi slabo vreme zavira delovanje ameriškega letalstva: oboroženi helikopterji, ki so glavni nosilci ofenzive na laoških tleh, ostajajo v svojih bazah ter si ne upajo izvajati izredno učinkovitega partizanskega protiletalskega topništva.

Operacija v Laosu se je torej izjalovila, kar pa je dalo povod za polemike med samimi zavezniki: Američani obtožujejo sajgonske vojake, da jim dajejo netočne podatke o področjih, ki naj bi jih letalstvo ZDA bombardiralo, tako da se dogaja, da so letalski napadi neuspešni ali pa celo prizadenejo zavezniške postojanke. Sajgonci pa obtožujejo Američane, da so dokaj nespretno pripravili ofenzivo: tako je poveljnik sajgonske oklepne enote, ki ima nalogo odpreti pot invazijskim silam v Laosu, polkovnik Bui The Dung, izjavil ameriškemu radioteleviziskemu omrežju «ABC», da so pohod v Laosu organizirali povsem zgrešeno, ker so predvideli uporabo oklepnih enot v tankov, ki pa se ne morejo premikati na gričevnatem terenu, ki ga vrh vsega pokriva gosta džungla.

Najbolj dramatičen pa je položaj sajgonskih predhodnic v Laosu. Po uničenju celotnega sajgonskega bataljona na področju «pristajališča Rangerjev» so partizani obkolili bližnje taborišče, kamor so se zatekli redki preživeli. To oporišče je že od petka pod silovitim partizanskim ognjem, bataljon južnovietnamskih vojakov, ki je tam utaborjen, pa nima več nobene zveze z zaledjem. Številni helikopterji, ki so poskusili priti do baze, so se morali vrniti, ali so bili sestreljeni. Tudi pehotnim okrepitvam ni uspelo, da bi prišle do ogrožene baze, za katero se pričakuje, da bo v kratkem času padla v roke osvobodilnim silam.

V Laosu pa so oddelki Patet Laa danes zadali nov udarec tudi vladni vojski ter zavzeli strateško oporišče v Houei Muneju v bližini meje s Tajsko. Trije laoški bataljoni, ki so bili tu utaborjeni, so se že včeraj razbežali.

V sajgonskih kolaboracionističnih krogih je globoko odjeknila vest o smrti generala Do Cao Trija, ki je bil poveljnik tretje vojaške cone (področje okrog Sajgona) ter je poveljeval južnovietnamskim četam v Kambodži. General je umrl, ko je bil helikopter, s katerim se je peljal iz Tay Ninha, kjer je bil njegov glavni štab, proti meji s Kambodžo, kjer se nadaljujejo sajgonske vojaške operacije proti tako imenovanim «vietkongovskim svetilnikom». Od desetih oseb, ki so bile na helikopterju, je samo ena ostala živa. Pri tem je umrl tudi francoski časnikar Francois Sully, dopisnik ameriškega lista «Newsweek». Generala Cao Trija, ki je bil star 41 let, so nekateri imenovali za «sajgonskega Pattona» (znanega ameriškega generala iz druge svetovne vojne), ali tudi za «sajgonskega Moše Dajana». Znan je bil po svoji drznosti, pa tudi po svoji sreči, saj ni bil nikoli ranjen, čeprav se je neposredno udeleževal številnih nevarnih napadov. Časnikar Sully, ki je umrl v bolnišnici zaradi hudih ran, ki jih je zadobil pri strmoglavljenju helikopterja, je bil star 46 let ter je že dolgo vrsto let živel v Indokini. Bil je tudi predsednik združenja tujih dopisnikov v Vietnamu ter najstarejši tuji časnikar v Indokini. Sully je že 35. časnikar, ki je umrl v vojni v Indokini.

Ameriško vojaško prebivalstvo v Sajgonu je danes potrdilo, da so ameriška letala izvedla v soboto in nedeljo dva napada proti rafinerijam in artilerijskim bazam na severnovietnamskem ozemlju. Pri prvem napadu je sodelovalo dvajset letal, pri drugem pa trideset. Vsak od napadov je trajal eno uro, vsa letala pa so se brez škode vrnila v oporišča. To je bil najhujši letalski napad na Severni Vietnam po 22. novembru lani, ko je več kot dvesto ameriških letal obstreljevalo Severni Vietnam, da bi krilo oddelke «komandosov», ki so s helikopterji napadli Son Tay, kjer naj bi bilo taborišče ameriških ujetnikov. Ameriški glasnik je dejal, da je šlo tudi pri teh za akcijo «zaščitne reakcije». Američani so na ta način odgovorili «ponovnim sovražnim dejanjem» s strani Severnega Vietnama, ker so od tod streljali na ameriška letala, ki so bombardirala Laos.

Kljub vsem tem zaskrbljujočim vestem pa so v ameriških uradnih krogih še vedno optimisti. Sam obrambni minister Melvin Laird je danes sicer priznal, da «naloga južnih Vietnamcev v Laosu ni lahka», ter da je že dala prve rezultate. Laird je tudi potrdil, da so ameriška letala bombardirala Severni Vietnam ter dodal, da bo do tovrstnih akcij še prišlo, «če bo Severni Vietnam še reagiral proti operacijam naših bombnikov v Laosu».

Polemika proti Nixonovi politiki v Indokini pa se v ZDA nadaljuje: bivši minister za zdravstvo, demokratski predstavnik John Garner je obtožil vlado, da je ustvarila nevarnost nadaljnje razširitve vojne ter napovedal, da bo sprožil kampanjo, da bi kongres napravil z zakonom konec indokitajski vojni.

Bivši načelnik ameriške delegacije na pariških pogajanjih o Vietnamu veleposlanik Averell Harrimann pa je danes v govoru študentom univerze v Yaleju izjavil, da je edini način, da bi rešili indokitajsko krizo, ta, da bi «izvolili drugega predsednika».

Senatorji demokratske stranke pa so danes izglasovali resolucijo, ki zahteva, naj predsednik Nixon umakne vse vojake iz Vietnama še pred potekom sedanjega mandata kongresa, ki zapade v začetku leta 1973. Resolucijo, ki seveda ni obvezujoča, so že poslali šefu Bele hiše.

V Ke San, kjer je izhodiščna baza ameriško-sajgonskih sil, ki se udeležujejo operacije v Laosu, prevažajo helikopterji vsak dan nove ranjence. Po poročilih Patet Laa so napadalci zgubili na laoških tleh že 4.000 mož

Kekkonen v Moskvi

MOSKVA, 23. — Danes je prispel na tridnevni neuradni obisk predsednik Finske Urho Kekkonen, katerega so na letališču Šeremetjevo sprejeli vsi trije član isovjetske trojke Brežnjev, Kosigin in Podgorni

NADALJUJE SE RAZPRAVA V POSLANSKI ZBORNICI

Pismo sindikalnih tajnikov poslancem o davčni reformi

Različna stališča glede vsebine člena 6 zakona o davku na zemljišča

RIM, 23. — Vsedržavni tajniki sindikalnih organizacij Lama za CGIL, Storti za CISL in Vanni za UIL so poslali načelnikom poslanskih skupin KD, KPI, PSI, PSDI, PSIUP, PR Iin PLI pismo v zvezi z davčno reformo. Istočasno pravijo, da gre za koristno pobudo tudi za bodočnost, za stik med strankami in parlamentarnimi skupinami o vseh vprašanjih, ki zanimajo delavce. Nadalje pravijo, da se davčna reforma ne more omejiti samo na spremembe in tehnične izboljšave sedanjega davčnega sistema, ki naj ohrani obstoječe nepravične in zaostale davčne odnose. Dežela in delavci zahtevajo, da bo reforma pomenila tudi davčno pravičnost ter da bo učinkovito sredstvo za zbiranje sredstev za izvajanje politike reform in razvoja.

V nadaljevanju se v pismu resno kritizira obstoječi vladni zakonski predlog in se navajajo že znane zahteve sindikalnih organizacij.

Predsednik socialistične skupine v poslanski zbornici Bertoldi se je danes sestal z načelnikom komunistične skupine Ingraom in načelnikom skupine PSIUP Ceravolom, s katerima je obravnaval popravke, ki bi jih lahko vnesli v nadaljnje člene zakonskega predloga, ki ga sedaj preučuje zbornica. Zvečer se je Bertoldi sestal tudi s podpredsednikom vlade De Martinom, jutri pa se namerava sestati s še ostalimi člani zbornice. Bertoldi vodi te razgovore v skladu s sklepom vodstva PSI, ki je pooblastilo, poslansko skupino, da se vnesejo v zakon popravki, ki bodo ustrezali zahtevam sindikatov in lokalnih ustanov.

V poslanski zbornici se je danes nadaljevala razprava o omenjenem zakonu in je bil na vrsti čl. 6. Po daljših diskusijah je «komisija 9» sprejela številne popravke in je dejal strokovnjak KD za reformo poslanec Pandolfi, da je prišlo v teh dneh do razgovorov med predstavniki večinskih strank, med katerim so poglobili nekatera vprašanja.

Člen 6 se nanaša na občinski davek na zvišanje vrednosti zemljišč in torej tudi na zvišanje vrednosti zazidalnih površin. Sedaj so menda na komunistični predlog vključili določilo, da bodo plačevale ta davek tudi družbe, ki razpolagajo z zazidalnimi površinami. Demokristjan Marchetti pa je celo zahteval, da naj bi vsakih deset let uveljavili davek na razliko na novo dosežene vrednosti, kadar v tem razdobju ni bilo prodaje, podaritve ali dedovanja. Nato so govorili o sodelovanju občinskih uprav pri določanju tega davka.

Med razpravo je minister za finance Preti vztrajal na tem, da ni mogoče ustanoviti posebnega sistema, ki naj ugotavlja neko obdavljivo vsoto in da torej ni možno sodelovanje občin.

Glasilo PSDI «Umanità» posveča uvodnik vprašanjem, ki jih bo treba obravnavati, ko se bo vrnil predsednik vlade iz ZDA. Predvsem gre za potrditev osnovnih linij italijanske zunanje politike: evropske enotnosti, atlantske solidarnosti in pripravljenosti za pomirjenje v varnosti. Na drugo mesto postavljajo vprašanje republikanske zakonitosti ter odločne obsodbe nasilja in torej nasilja iz katerekoli strani. Na tretjem mestu pa govore o reformah, za katere pravijo socialdemokrati, da je osnovni pogoj sprejetje davčne reforme, ki jo je pripravil Preti.

Danes se je sestal izvršni odbor KD, na katerem so razpravljali o reformi šolstva in univerz. Prisoten je bil tudi minister za šolstvo Misasi. Jutri se sestane izvršni odbor PSI.

Volitve župana v Palermu

PALERMO, 23. — Po dolgih dogodivščinah so danes v Palermu izvolili za župana Giacoma Marchella, za katerega bi morala glasovati večina sestavljena iz demokristjanov, socialdemokratov in republikancev in s čimer naj bi izginil iz političnega življenja demokristjanske stranke Vito Ciancimino zelo resno vmešan v delovanje mafije. Glasovanje je bilo precej zmedeno, ker je prišlo do razpršitve glasov. Ciancimino je prevzel vlogo načelnika demokristjanske skupine. Po prekinitvi seje je Marchello sprejel izvolitev s pridržkom, da bo ugotovil, če mu bo uspelo sestaviti občinski odbor.

Japonski cesar obišče Evropo

TOKIO, 23. — Japonski cesar Hirohito bo s soprogo spomladi uradno obiskal Belgijo, Veliko Britanijo in Zahodno Nemčijo. To je prvikrat v 2.600-letni zgodovini, da Japonski cesar odpotuje v tujino.

WASHINGTON, 23. — List «Washington Post» sporoča po vesteh iz dobro obveščenih krogov, da namerava Kitajska izstreliti svoj drugi satelit. Prvi satelit so izstrelili lani 24. aprila. List poroča o zelo živahni dejavnosti v kitajskem vesoljskem centru.

DANES ZAKLJUČEK OBISKA V RIMU

Ngujen Thi Binh obiskala italijanski parlament

Sestanka z delegacijo PSIUP in z namestnikom tajnika KPI Berlinguerjem

Ngujen Thi Binh

RIM, 23. — Zunanja ministrica južnovietnamske začasne revolucionarne vlade in načelnica delegacije ZRV na pariških pogajanjih o Vietnamu gospa Ngujen Thi Binh, ki se že nekaj dni mudi v Rimu, je obiskala danes italijanski parlament.

V poslanski zbornici ji je socialistična skupina priredila uradni sprejem, katerega so se udeležili številni predstavniki levičarskih strank. Povabljeni so bili tudi zastopniki nekaterih drugih strank, ki pa se sprejema niso udeležili: demokrati-jani so se opravičili, ker so imeli zasedanje strankinega vodstva, republikanski tajnik La Malfa, ki je bil prav tako povabljen, pa je v tujini.

Južnovietnamsko predstavnico je pozdravil predsednik parlamentarne skupine PSI Bertoldi, ki je izrazil solidarnost in podporo socialistov boju vietnamskega ljudstva za neodvisnost. Bertoldi je dodal, da so socialisti «obsodili in obsojajo imperialistično agresijo ZDA proti Indokini» ter se zavzemajo za politično rešitev spora, ki naj sloni na spoštovanju pravic indokitajskih narodov. Predsednik socialistične parlamentarne skupine je napovedal, da bodo predstavniki PSI ob priliki prihodnje parlamentarne razprave o zunanji politiki izrazili ta stališča, ki so v skladu — je dejal — s tradicijami italijanskega socializma.

Gospa Thi Binh se je zahvalila in orisala položaj na indokitajskem polotoku ter na pariški konferenci, ki je «v slepi ulici zaradi ameriške sabotaže». Vietnamska predstavnica je poudarila, da Nixonova vlada ne bo mogla nikoli streti odpora vietnamskega ljudstva, kajti razširitev vojne povzroča nastanek in okrepitev novih odporniških gibanj. Gospa Thi Binh je tudi izrazila svojo hvaležnost za podporo, ki jo številne italijanske organizacije in osebnosti nudijo boju vietnamskega ljudstva.

Po obisku v Montecitoriu, kjer jo je sprejel tudi podpredsednik poslanske zbornice Zaccagnini, je gospa Thi Binh obiskala senat, kjer se je sestala s podpredsednikom Caleffijem in Secchio. Nato je imela vietnamska predstavnica na sedežu KPI razgovor s komunističnim namestnikom tajnika Berlinguerjem, popoldne pa se je sestala še z nekaterimi člani vodstva PSIUP, s katerimi je izmenjala mnenja o mednarodnem položaju ter predvsem o krizi na azijskem jugovzhodu.

Na sedežu italijanskega odbora za Vietnam je imela končno gospa Thi Binh sestanek z voditelji mladinskih organizacij. Jutri zjutraj bo vietnamska predstavnica imela na sedežu združenja tujega tiska tiskovno konferenco, popoldne pa bo odpotovala nazaj v Pariz.

Msgr. Casaroli obišče Sovjetsko zvezo

Udeležil se bo svečanosti ob podpisu pogodbe proti širjenju atomske oborožitve

VATIKAN, 23. — Jutri bo odpotoval v Moskvo msgr. Agostino Casaroli, tajnik za zunanje zadeve, ali bolje rečeno vatikanski zunanji minister. Casaroli se bo udeležil v četrtek svečanosti ob podpisu pogodbe proti širjenju atomske oborožitve, ki bo istočasno tudi v Londonu in Washingtonu in torej v glavnih mestih treh največjih atomskih velesil.

Iz Moskve poročajo, da je obisk Casarolija zbudil veliko zanimanje v diplomatskih krogih, saj gre za prvi primer, da obišče Sovjetsko zvezo vatikanski zunanji minister, pa čeprav kot predstavnik države in ne Cerkve kot verske ustanove. Po drugi strani pa gre tudi za določene vrste povračilnega obiska, saj je zunanji minister Gromiko že obiskal papeža in je bil tudi Podgorni pri papežu med svojim obiskom v Rimu. Govorijo o možnosti, da bo Casaroli razpravljal tudi o drugih vprašanjih, saj žive v Sovjetski zvezi pomembne katoliške skupnosti v baltiških državah, v Ukrajini in na področjih, ki so bila nekdaj Poljska.

Pogreb Rakosija

BUDIMPEŠTA, 23. — Brez vsakih svečanosti in popolnoma na zaseben način so danes pokopali v pokopališču Farkasret žaro s posmrtnim pepelom Rakosija, ki je bil dolga leta vodilna osebnost Madžarske, saj je bil generalni tajnik od leta 1947 pa vse do upora in sovjetske intervencije 1956. leta. Od takrat je bil petnajst let v Sovjetski zvezi in je živel ter umrl v kraju Gorki. Pred nekaj leti je menda želel, da bi se vrnil v Budimpešto, postavili pa so mu kot pogoj, da ne da nobene politične izjave in da ne bo posečal svojih starih partijskih tovarišev, kar je zavrnil.

MOSKVA, 23. — Ob današnji obletnici ustanovitve sovjetske armade je sovjetski obrambni minister Grečko izjavil, da sovjetska armada razpolaga z novimi raketnimi izstrelki ter še zlasti omenil napredek glede letalskih in pehotnih sil.

MOSKVA, 23. — Agencija Tass je objavila vest, da se je v Moskvi za krajši čas ustavil kitajski minister za zunanjo trgovino Pai Hsiang Kuo, ki se je sestal s sovjetskim kolegom Patoličevem. Agencija ne pojasnjuje, za kakšno potovanje je šlo, zelo verjetno pa je minister obiskal sovjetskega, ko se je vrnil iz Romunije, kjer je bil na uradnem obisku.

BEOGRAD, 23. — V četrtek 4. marca bo skupna ustavna komisija vseh svetov zvezne skupščine pričela z razpravo osnutka ustavnih amandmajev, ki ga je pripravila koordinacijska komisija ustavne komisije. Računa se, da se bo po razpravi v komisiji najkasneje sredi marca pričela razprava o tem osnutku v svetu narodov zvezne skupščine, zatem pa bo o dokumentu sledila javna razprava, ki bo trajala predvidoma dva meseca. Podrobnosti predlaganih sprememb, za katere je svoj čas Edvard Kardelj rekel, da so globoke in zelo pomembne, še niso znane.

POVRATEK PREDSEDNIKA VLADE IN ZUNANJEGA MINISTRA IZ ZDA

Colombo: Skupna stališča pa tudi različne ocene

V petek bosta v poslanski zbornici odgovarjala na vprašanja

RIM, 23. — Predsednik vlade Colombo, zunanji minister Moro ter ostali člani delegacije, skupaj z novinarji, ki so jih spremljali, so se vrnili danes ob 14.12 s posebnim letalom «Alitalia» na letališče Ciampino iz ZDA. S tem je dokončno zaključen uradni obisk ter je bil povratek predsednika vlade izveden na svečan uradni način.

Na letališču je predsednika vlade prvi pozdravil podpredsednik De Martino, nato pa obrambni minister Tanassi in minister za notranje zadeve Restivo. Prisotni so bili tudi številni drugi ministri in visoke osebnosti.

Colombo je po pregledu častne čete in po uvodnih pozdravih stopil k improviziranemu govorniškemu odru in prečital kratko izjavo, v kateri je dejal, da so v Washingtonu s predsednikom Nixonom in drugimi odgovornimi osebnostmi ameriškega političnega življenja proučili vprašanje mednarodne politike in skupnega interesa. Tako so predvsem govorili o odnosih med ZDA in Evropsko skupnostjo, o vlogi Evrope v okviru obrambnega zavezništva Zahoda in perspektivah pomirjenja: o kritičnem položaju na svetu ter še zlasti o Bližnjem vzhodu ter Indokitajski, za kar je znana italijanska zaskrbljenost in prepričanje, da je mogoče samo s potrpežljivimi pogajanji obnoviti mir.

Colombo je nadaljeval, da so v New Yorku potrdili generalnemu tajniku OZN obvezo Italije, da krepi OZN in da aktivno sodeluje pri njenem delu.

Colombo je dejal, da jih je pri teh razgovorih vedno vodila zavest o odgovornosti Italije, ki izhaja iz sodelovanja pri atlantskem zavezništvu, evropski skupnosti, njenega geografskega položaja ter gospodarskega in civilizacijskega razvoja. Nadaljeval je, da so jasno obrazložili svoja stališča ob lojalnih čustvih prijateljstva in ob avtonomiji sodb, da bi prispevali k reševanju težav, ki obstajajo. Z zadovoljstvom so ugotovili, da obstaja široko področje, kjer se stališča skladajo, da pa so prišle do izraza tudi različne ocene, ki sta jih oba sogovornika sprejela z medsebojnim spoštovanjem na znanje.

Colombo je zaključil svojo izjavo z ugotovitvijo, da je bil obisk zelo koristen. Zvečer je sprejel predsednik republike Saragat Colomba in Mora, ki sta mu poročala o potovanju v ZDA. V poslanski zbornici pa je podtajnik napovedal, da bosta predsednik vlade in zunanji minister v petek odgovarjala na številna vprašanja v zvezi z njunim obiskom.

Načelnik komunistične skupine v zbornici Ingrao je v tej zvezi ponovno zahteval, da pojasnita točno besedilo razgovorov, ki sta jih imela z državnim tajnikom ZDA Rogersom, saj prihaja prevečkrat do nezaslišanega vmešavanja ZDA v italijansko politično življenje. Zahteval je tudi, da povedo, kaj so rekli o ameriškem napadu na Laos.

Mirko Tepavac dospel v Moskvo

MOSKVA, 23. — «Prepričan sem, da bo moj obisk koristil Sovjetski zvezi in Jugoslaviji. Jugoslavija in Sovjetska zveza negujeta vsestranske prijateljske odnose. Če je včasih prišlo do težav, so bile z obojestranskim zavzemanjem odstranjene», je izjavil državni tajnik za zunanje zadeve Jugoslavije Mirko Tepavac danes popoldne novinarjem ob prihodu na uradni obisk v Sovjetsko zvezo. Državnega tajnika Mirka Tepavca so na letališču pozdravili sovjetski zunanji minister Andrej Gromiko, njegov namestnik Nikolaj Rodinov in drugi visoki zastopniki sovjetskega zunanjega ministrstva. Skupno z Mirkom Tepavcem so prispeli v Moskvo kot člani jugoslovanske delegacije pomočnik državnega tajnika Jakše Petrič, načelnik politične uprave za Vzhodno Evropo Djuka Vukolić, šef kabineta Tepavca Demajo in šef odseka v državnem tajništvu Vereš ter sovjetski veleposlanik v Beogradu Stepakov.

Prvi razgovori med ministroma so na programu jutri dopoldne. Predvideva se, da bosta ob tej priložnosti ministra posvetila posebno pozornost dvostranskim odnosom, važnim mednarodnim vprašanjem, predvsem evropskim, in položaju na Bližnjem vzhodu. Jugoslovanski državni tajnik bo po dvodnevnem zadržanju v Moskvi odšel na 24-urni obisk v Volgograd in se bo v soboto, 27. februarja vrnil v Beograd.

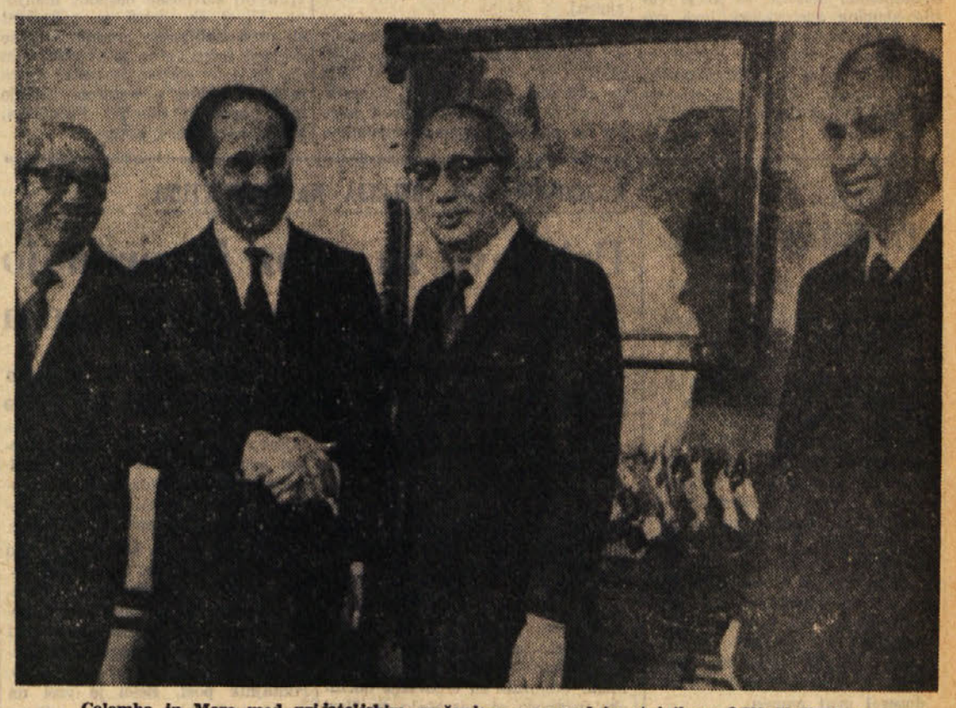

Colombo in Moro med prijateljskim srečanjem z generalnim tajnikom OZN U Tantom

V REGGIO CALABRII BREZ PRAVEGA ODPORA DEMONSTRANTOV

Z izrednimi silami policija zasedla okraj Sbarre

REGGIO CALABRIA, 23. — Danes ob 5.30 se je pričel «napad» na barikade okraja Sbarre, kamor policija že osem dni ni vstopila. Zbrali so izredno močne policijske sile, 12 oklopnih vozil na gosenicah, 1500 karabinjerjev in policistov, vse skupaj pa sta nadzorovala kar dva generala, policijski in karabinjerski, s helikopterjem.

Kazalo pa je, da je bila vsaj danes dopoldne tako obsežna mobilizacija odveč, saj so z veliko lahkoto prodrli skozi barikade, ki so mnogo manjšega obsega, kot se je prej govorilo. V resnici so demonstranti postavili resne barikade samo na treh mestih: na mostovih preko Sv. Petra in Calopinace in tretjo v bližini okraja Ceci, kjer je prišlo pred desetimi dnevi do streljanja med policijo in demonstranti.

Policisti in karabinjerji so zasedli tudi balkone v raznih poslopjih, da so nadzorovali tudi od zgoraj položaj. Ozračje je postalo dramatično, ko so odžagali jambor, na katerem je od lanskega julija vihrala modra zastava tako imenovane republike Sbarre. Čul se je kak krik, drugače pa je bilo mirno. Uro pred vdorom v okraj so prekinili električni tok, ker so se bali, da so demonstranti povezali eksplozivne naboje s tokom električne napeljave.

Ves čas je bilo pripravljenih 30 policijskih oklopnih avtomobilov v bližini mesta, da bi intervenirali v primeru potrebe.

Vendar pa se vse ni končalo tako mirno in je v poznih jutranjih urah prišlo do spopadov med policijo in mladinci v Ulici Quinto, do metanja kamenja, Molotovih steklenic in solzilnih bomb. Spopadi so bili tudi v Ulici Marconi in Ulici Sbarre. V Ulici Pio XI. so našli neeksplodiran naboj tritola. Tu so tudi aretirali mladeniča, ki je bil oborožen z zračno puško.

V okraju Sbarre pa je bilo v glavnem ves dan mirno do večera, ko so policisti okraj zapustili in ko je prišlo do metanja kamenja na mostu Sv. Petra, kjer so demonstranti takoj pričeli postavljati barikado. Policija je danes aretirala tri osebe.

NA VČERAJŠNJI SEJI DEŽELNEGA SVETA

Začetek razprave o problemih napovedane šolske preosnove

Dr. Štoka o specifičnih vprašanjih slovenskega šolstva v deželi - Liberalci zahtevajo stolico slovenskega jezika v Vidmu - Razprava se bo nadaljevala prihodnji torek

Deželni svet se je na včerajšnji seji ukvarjal z raznimi vprašanji o šolstvu in predvsem z osnovnim vprašanjem napovedane šolske reforme. Dnevni red je obsegal tudi nekaj drugih točk, med temi tudi začetek razprave o zakonskem načrtu o okrepitvi študijskih in dokumentacijskih središč v Furlaniji - Julijski krajini, ker pa se je razprava o šolstvu zavlekla čez vsako predvidevanje, ne samo, da ni bila prva točka odpravljena z dnevnega reda, ampak bo deželni svet nadaljeval razpravo o njej še na naslednji seji, ki jo je predsednik Ribezzi sklical za prihodnji torek.

Na včerajšnjem zasedanju je prišla najprej na vrsto razprava o resoluciji, ki so jo vložili svetovalci skupine Movimento Friuli Schiavi, Cecotto in Di Caporiacco. Kakor je naglasil Cecotto, ima Furlanija vse premalo možnosti, da bi prišla pri sedanji ureditvi visokošolskega študija do večjega števila izšolanih strokovnjakov. Tako se dogaja, da se leto za letom priseljuje vanjo čedalje več profesorjev, državnih funkcionarjev in zdravnikov iz drugih italijanskih dežel, medtem ko odhajajo domačini z nižjo stopnjo izobrazbe s trebuhom za kruhom v notranjost države in v tujino. Po dolgem prizadevanju, je nadaljeval Cecotto, smo dobili v Vidmu fakulteto za jezike, ki pa še zdaleč ne zadostuje. V Vidmu je treba odpreti še druge fakultete, predvsem pa dvoletni kurz tehnične fakultete, statistično fakulteto, ločeni oddelek pedagoške in ločeni oddelek medicinske fakultete.

Nato je komunistični svetovalec Bosari orisal resolucijo, ki jo je v zvezi z zahtevami srednješolske mladine iz Furlanije - Julijske krajine vložila skupina svetovalcev KPI (poleg Bosarija so dokument podpisali še Cuffaro, Pellegrini in Bergomas). Komunisti zahtevajo, naj bi deželni svet izrazil svojo solidarnost s študenti, ki se borijo za korenito reformo šolskega ustroja, in obsodil paternalizem, s katerim so oblasti odgovorile na nedavne zahteve študentov, deželni odbor naj bi nastopil pri osrednjih oblasteh s priporočilom za njihovo sprejetje. Govornik je kritiziral način, kako se osrednje oblasti pripravljajo na rešitev šolske problematike v državi ter opozoril na nekatere neskladnosti v ustreznem zakonskem odloku. Govoreč o specifičnih problemih italijanskega visokošolskega študija je Bosari ponovil zahtevo KPI, naj bi tudi tržaška univerza objavila svoje letne proračune in obračune.

Liberalec Bertoli je nato orisal vprašanje, ki ga je kot predstavnik svetovalske skupine pred časom naslovil na deželni svet, in sicer v zvezi z zahtevami furlanskega prebivalstva po odprtju posebne univerze v Vidmu, ki naj bi bila povsem neodvisna od tržaške. Med tem časom pa naj bi deželne oblasti poskrbele za to, da bi bilo sedanji fakulteti za jezike v Vidmu zagotovljeno primerno število docentov in zlasti lektorjev tujih jezikov, primerna knjižnica, primernejši prostori in razne storitve kot so študentska menza, študentski dom in podobno. Na fakulteti je nadalje treba poskrbeti za stolico slovenskega jezika in filozofijo.

Potem je bila na vrsti resolucija o problemih šolstva, ki jo je vložila skupina svetovalcev leve sredine (Del Gobbo in Ramani za KD, Dal Mas za PSDI in Pittoni za PSI) in ki jo je v daljšem posegu orisal Ramani. Resolucija naglaša potrebo po skorajšnji uresničitvi šolske reforme i npo istočasni demokratizaciji šolskega ustroja, v smislu da bo najvišja stopnja izobrazbe dosegljiva tudi pripadnikom revnejših slojev, kakor to določa republiška ustava. Glede posegov, ki jih je, oziroma ki jih še bo na področju šolstva prevzela deželna uprava, je govornik podčrtal potrebo po združitvi ustreznih zakonov v enotno zakonsko besedilo, po možnosti z izpopolnjtvijo in dokončno odobritvijo zakonskega načrta o tem predmetu, ki ga je pripravil deželni odbor in s katerim se pravkar ukvarja deželni svet.

O šolski reformi in o problemih slovenskega šolstva v deželi je nato spregovori tudi svetovalec Slovenske skupnosti Štoka. Govornik je naglasil, da se razne reforme v Italiji uresničujejo z veliko zamudo in izvajajo zelo počasi, medtem ko se z njimi nasprotno zelo mudi. Odtod tudi čedalje močnejše gibanje med dijaki in študenti. Obstoječe norme na področju šolstva so krivične do revnejših študentov, na univerzah je premalo docentov, pa še ti se večinoma ukvarjajo z več posli istočasno, tako da jih slušatelji vidijo le poredko in včasih samo na izpitih. Tudi sami izpiti so nelogični: pogosto se vse omeji le na tri, štiri vprašanja in še ta postavljena v naglici. Na nekaterih fakultetah je preveč slušateljev, na drugih premalo, kar vse zavira redno in uspešno delovanje vseučilišč. Podobni problemi obstajajo tudi na srednjih šolah.

Slovenske šole pa se morajo poleg tega boriti še z vrsto specifičnih težav. K zakonu, po katerem so urejene, je treba zagotoviti še ustrezni pravilnik: deželni odbor naj bi se v Rimu zavzel za to, da bi bilo vprašanje čim prej rešeno, saj obstajata na ustreznem ministrstvu že dva predloga s to tematiko. Slovencem iz videmske pokrajine je treba nadalje dati možnost, da se bodo šolali v materinem jeziku, slovenskim šolam na Goriškem pa je treba priskrbeti primerne prostore, je zaključil svoja izvajanja dr. Štoka.

Stavka zavarovalnic in v rafineriji «Total»

Nadaljuje se sindikalna akcija uslužbencev tržaških zavarovalnic za juridično - normativno delovno pogodbo, reorganizacijo organikov in druge zahteve. Včeraj popoldne so stavkali uslužbenci vseh tržaških zavarovalnic. Tokrat pa niso šli na cesto s transparenti, temveč so organizirali demonstracije kar po hodnikih zgradb, v katerih delajo. Tako so se najprej zbrali v vhodni veži uslužbenci «Generali» in v sprevodu šli po hodnikih podjetja. Sledili so jim stavkajoči uradniki zavarovalnice RAS. Ti so se zbrali pred sedežem podjetja in dalj časa živiž gali.

Zjutraj so sindikalisti obiskali prefekturo, kjer so protestirali zaradi incidentov, do katerih je prišlo med prejšnjimi stavkami. Incidente so povzročili policisti v civilnih oblekah, ki so posegli med stavkajoče, ne da bi se prej legitimirali ali sploh povedali, čemu tako nastopajo.

Stavka se nadaljuje tudi danes zjutraj.

V ponedeljek so ves dan stavkali, kot sporoča tiskovno sporočilo SILP-CGIL, CCdL in SPEM CISL, delavci in uradniki rafinerije v Žavljah. Stavko so sindikalisti oklicali zato, ker še ni bila podpisana dopolnilna delovna pogodba. Podjetje «Total» je namreč edino podjetje, izmed vseh naftnih koncernov, ki doslej še ni pristalo na sporazum o dopolnilni delovni pogodbi.

Stavko so pričeli s prvo popoldansko izmeno v nedeljo in se je je udeležilo sto odstotkov delavcev.

Varisco sprejel sindikalne predstavnike avtobusnih podjetij

Deželni odbornik za promet Varisco je včeraj sprejel predstavnike sindikalnih organizacij s področja prometa. V odposlanstvu so bili sindikalisti Rossi, Vignola, Benga, Tremul, Federicis, Zuliani in Caucich.

Do sestanka je prišlo na pobudo sindikatov, ki bi radi zvedeli za gledišča deželne uprave v zvezi z napovedano preureditvijo javnih prevozov v Furlaniji-Julijski krajini.

SEMINAR ZA SLOVENSKE ŠOLNIKE

Prof. Danica Golli iz Ljubljane predava na seminarju za slovenske učitelje in profesorje v mali dvorani Kulturnega doma

Včeraj je potekal v Kulturnem domu drugi dan predavanj v okviru seminarja za učitelje in profesorje slovenskih šol v Trstu. Dopoldne je ob številni udeležbi učiteljev predaval pedagoški svetovalec iz Mariboru Janko Plemenitaš o temi: «Preverjanje in ocenjevanje učnega napredka», istočasno pa je dr. Aleksandra Kornhauser univerzitetna profesorica ljubljanske fakultete za narovoslovje predavala o «Metodiki pouka naravoslovja v srednji šoli» glede na kemijo.

Predavanja so se nadaljevala popoldne zopet za učitelje in profesorje in sicer s predavanjem dr. Matjaža Kmecla, asistenta ljubljanske filozofske fakultete, o temi: «Informacija o sodobnem dogajanju v slovenski literaturi», isto predavanje je dr. Kmecl imel že včeraj za profesorje. Pedagoški svetovalec iz Ljubljane Brane Vesel pa je glede na pouk biologije predaval o «Metodiki pouka naravoslovja v srednji šoli».

Predavanja se bodo nadaljevala jutri, poleg tega pa bo zvečer ob pol osmih na sedežu Centro cinematografico v Ul. del Ronco na sporedu slovenski film «Na klancu».

ODMEVI ŠKVADRISTIČNEGA PODVIGA V UL. SV. FRANČIŠKA

KAKO DOLGO BODO LAHKO FAŠISTI NEKAZNOVANI IZZIVALI JAVNOST?

Solidarnostna izjava Časnikarskega združenja za Julijsko krajino - Zakaj ne povedo imen obeh aretiranih pobalinov? - Fašistični napisi po mestu

Izzivalno dejanje dveh mladih fašističnih prenapetežev proti upravi našega dnevnika in «Gospodarstva» je izzvalo v tržaških demokratičnih krogih ogorčenje, obenem pa zadovoljstvo, da se je le našel nekdo, ki je — ne glede na dolžnost uradnih organov — iz državljanske občutljivosti zlikovce prijel in izročil policiji. Tako sta bila fantalina, katerih imeni sta še neznani, izročena pravici in sedita sedaj v koronejskih zaporih. Dejanje trojice mladih italijanskih delavcev, ki so fašistoma sledili do sedeža MSI in ju nato držali, dokler ni prihitel avto letečega oddelka tržaške policije, je lep zgled, kako se lahko opravi s takimi mazači, ki so predolgo računali prav na to, da jih pri njihovem početju nihče ne preganja.

Poskusili smo se pozanimati za njuni imeni, kot nam je obljubil načelnik političnega urada tržaške kvesture dr. Zappone, a jih nismo zasledili ne v običajnem jutranjem poročilu o sodnih prijavah in aretacijah, pa tudi popoldne jih nismo mogli izvedeti. Na kvesturi trdijo, da gre za mladoletnike in da ne smejo njihova imena v objavo.

Pri tem opominjamo, da ne gre za osamljene primere izzivalnih akcij, temveč za nenehno izzivanje, ki se izraža preko mazanja zidov s fašističnimi gesli ali lepljenjem lističev «Giovane Italia» na table slovenskih osnovnih šol, ali tudi za izzivanje dijakov italijanskih srednjih šol, ki so prav tako tarča škvadrističnega nasilja, predvsem zaradi načelnega odnosa, ki so italijanski srednješolci zavzeli do vprašanj slovenske narodne manjšine. Mladi škvadristi so nekajkrat šli pred italijanske srednje šole še prejšnji teden, a so jo skupili, tako da jim je preostalo le podlo nočno mazanje zidov, o katerem pričajo tudi napisi v Ul. Sv. Frančiška, kot je razvidno s slike.

Fašistična gesla in znaki pred vhodom v slovensko osnovno šolo v Ul. sv. Frančiška, ki so jih «neznani» fašisti napisali v noči med preteklim petkom in soboto

Izvedeli smo tudi, da so imena mazačev znana tržaški policiji, saj jih je nekdo videl, ko so mazali svoja gesla pred cerkvijo sv. Antona, Tedaj je stekel za njimi in enega tudi ujel. Vzel mu je dokumente in njegovo ime javil kvesturi. Res so ga kmalu zatem zaslišali in fantalin je stresel iz rokava vsa imena njegove skupine. Lahko bi ga prijavili zaradi mazanja zidov, kakor tudi zaradi apologije fašizma (glej sliko). Fantalinom so baje dali le ustni opomin. Seveda se vsiljuje primerjava. Eden izmed delavcev, ki je napadala na sedež uprave našega dnevnika pospremil na policijo, se je svoj čas moral zagovarjati pred sodnikom (brez opomina), ker je pisal v mestu antiimperialistična gesla zaradi vojne v Vietnamu. Pa tudi globo za čiščenje javnih zidov je moral plačati . . .

Isti Tržačan, ki je sporočil tržaški kvesturi imena mazačev, je pred nekaj dnevi videl iste spet na delu, tokrat v galeriji «Protti» in drugih mestnih četrtih. Domnevamo, da je policija o tem spet bila informirana.

V zvezi s krajo napisov našega dnevnika in «Gospodarstva» smo prejeli solidarnostno izjavo Časnikarskega združenja za Julijsko krajino (sindikata časnikarjev Furlanije - Julijske krajine). V izjavi je, med drugim, rečeno, da je združenje svoj čas že obsodilo nasilna in nestrpna dejanja v Italiji in «obsoja vandalsko dejanje proti Primorskemu dnevniku in tedniku Gospodarstvo v sedežu v Ul. San Francesco ter poudarja potrebo po jamstvih in odločni obrambi v vsakem primeru, za svobodo izražanja, ki je — s svobodo tiska — osnova demokratičnih ustanov in omikanega sožitja».

Resolucija dijakov liceja «Petrarca» o odnosih med Slovenci in Italijani

Kljub temu, da so lanske decembrske zasedbe tržaških srednjih šol izzvale tudi polemike o umestnosti tesnega sodelovanja slovenskih in italijanskih dijakov, se to sodelovanje ni skrhalo, nasprotno, se poglablja. V nekaterih šolah so bile ustanovljene celo komisije dijakov, ki preučujejo vzroke Titove odpovedi obiska v Italiji, da na ta način premostijo vrzeli dezinformacij nacionalističnega tiska, drugod pa o vprašanjih, ki se razpravljajo na dijaških zborovanjih.

Tako je bilo včeraj zjutraj dijaško zborovanje v italijanskem liceju «Petrarca». Med drugim se je vnela razprava o fašističnem izzivanju in nacionalizmu sploh, ki ga dijaki odklanjajo kot škodljiv pojav, ki nima mesta v omikani družbi.

Po dolgi in živahni diskusiji so sprejeli resolucijo, ki sta nam jo poslala predsednik dijaške skupščine Maurizio Babille in tajnik Felice Israel.

V njej pravijo med drugim, da se «dijaki liceja Petrarca zavedajo, da je politični trenutek težaven in odklanjajo fašistična izzivanja ter grobo nacionalistično interpretiranje zgodovine naše dežele, kot to delajo tisti, ki bi radi vcepili sovraštvo, med obema ljudstvoma, slovenskim in italijanskim, ki skupaj živita v miru.»

«Dijaki liceja Petrarca izražajo popolno solidarnost vsem, ki so jih prizadela škvadristična dejanja in se obvezujejo za stvarno protifašistično dejavnost».

Izvoljen pokrajinski izvršni odbor PSDI

Vodstvo PSDI, ki je pred vsedržavnim kongresom soglasno izvolilo za svojega tajnika Giuseppa De Gioio, je na zadnjem sestanku izvolilo člane pokrajinskega izvršnega odbora. Za podtajnika je bil izvoljen prof. Lucio Lonza, ki je tudi deželni tajnik in tržaški podžupan, za člane pa: Giorgio Anastasio, Eraldo Cecchini (administrativni tajnik), Mario Bercè, Pietro Lepore, Bruno Padovani in Oberdan Pierandrei. Razen teh bodo člani izvršnega odbora s posebnimi nalogami še: Enrico Borsatti, Giorgio Cesare, Giuseppe Dulci, Bruno Fontanot, Bortolo Giraldi, Attilio Mocchi, Sergio Guadranti in Francesco Salvatore Romano. Imenovanja so bila odobrena soglasno.

Na začetku seje je pokrajinski tajnik De Gioia poročal o vsedržavnem kongresu in o razgovorih, ki jih je imel v Rimu. Najavil je, da se bo v prihodnjih dneh ponovno vrnil v Rim, kjer bo skupno z drugimi krajevnimi predstavniki od blizu spremljal vprašanje preosnove pomorskih prog družbe pretežno državnega interesa, o čemer bo — kot znano — predsednik deželnega odbora v petek prikazal vladnim organom tržaško stališče. De Gioia je tudi govoril o krajevni enotnosti v stranki in o odločilni prisotnosti stranke za nadaljevanje organske leve sredine v glavnih krajevnih ustanovah. Razpravljali so tudi o glavih ekonomskih vprašanjih.

Prispevajte za šolo-spomenik v Cerknem !

RAZGOVOR POSL. BELCIJA NA PREFEKTURI

Priprave za uvoz in prodajo 40.000 stotov govejega mesa

Gre za uvoz s carinskimi olajšavami iz Jugoslavije izključno za tržaško področje, ki naj bi zagotovil nižje cene v prodaji na drobno

Na sestanku, ki je bil na prefekturi pod predsedstvom podtajnika za zunanjo trgovino poslanca Belcija, so preučili razne aspekte, nanašajoče se na izvajanje italijansko-jugoslovanskega sporazuma glede kontingenta 40.000 stotov govejega mesa v brezcarinskem uvozu. Kot znano velja ta sporazum samo za tržaško področje.

Sestanka so se udeležili za občino odbornik za prehrano prof. Romano, odbornik za delovanje občinske ustanove za potrošnjo dr. Verza, podpredsednik Delavskih zadrug Battellini in direktor občinske klavnice dr. Visintini.

Posl. Belci je prisotnim obrazložili stališče ministrstva za zunanjo trgovino glede sprememb v kriterijih razdeljevanja omenjenega kontingenta, ki bodo uveljavljeni z vstopom v veljavo italijansko-jugoslovanskega sporazuma. Ta stališča so bila sprejeta po raznih razgovorih v Rimu z ministrskimi izvedenci, s prefektom Cappellinijem in končno s predstavniki zainteresiranih kategorij.

Podtajnik Belci je predstavnikom občine in ustanov, ki delujejo na tem področju, zagotovil odločen namen, da se uvede sistem, ki naj zajamči dve osnovni točki, na katerih sloni duh zakona: nadzorstvo, da bo količina mesa s carinsko olajšavo dejansko porabljena v celoti in izključno na tržaškem področju in pa določitev cene na drobno, ki bo ustrezala obsegu, po zakonu predvidene carinske olajšave.

Glede nadzorstva so bili z občino dogovorjeni potrebni instrumenti tako ob uvozu za osredotočeno sanitarno kontrolo in apliciranje potrebnih pečatov v tržaški občinski klavnici, kot pri prodaji v fazi določanja prodajne cene na drobno. Podtajnik posl. Belci je vzel na znanje tudi sklep mestnega odbora od 16. t. m. in se zahvalil odbornikoma Romanu in Verzi za tesno sodelovanje, ki se je v interesu meščanov-potrošnikov začelo na tem področju med vladnimi in občinskimi oblastmi.

Smrt najstarejše Tržačanke

V Trstu je včeraj v starosti 104 let umrla najstarejša Tržačanka Maria Posar Zanon. 14. t.m. je praznovala svoj rojstni dan v bolniški postelji v bolnišnici, kamor se je nekaj dni prej zatekla prvič v svojem življenju.

Zapustila je okrog 100 vnukov in pravnukov.

Zahvala Primorskega dnevnika in Dijaške matice

Uredništvo Primorskega dnevnika in odbor Dijaške matice se prisrčno zahvaljujeta vsem, ki so pripomogli, da je tudi letošnji XI. novinarski ples v Kulturnem domu tako lepo uspel. Posebej se zahvaljujeta članom SZ Bor za pomoč, tehničnemu osebju SG, slikarju Jožetu Cesarju, Glasbeni matici, ki je posodila svoj koncertni klavir, pa seveda vsem številnim domačim udeležencem in gostom iz Slovenije, ki so s svojo množično udeležbo ustvarili res lepo družabno razpoloženje in omogočili, da je ples tudi kot dobrodelna pobuda v korist Dijaški matici dosegel svoj namen.

OBVESTILO

Na loteriji med plesom, katere čisti dobiček smo namenili skladu za šolo-spomenik NOB v Cerknem, je bil za prvo nagrado — umetniško sliko slikarja Roberta Faganela, izžreban listek št. 3 modre barve. Ker se srečni dobitnik kljub večkratnim pozivom po zvočnikih ni javil, mu je slika na razpolago v našem uredništvu proti predložitvi ustreznega zmagovitega listka, ki je opremljen z žigom Primorskega dnevnika. Če se v roku treh tednov nihče ne javi, bomo sliko odstopili namembnemu skladu.

Uredništvo PD

Razna obvestila

Odbor Krožka absolventov slovenske trgovske akademije sporoča, da bo redni občni zbor 8. marca 1971 ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju.

Predavanja za gospodarstvo in trgovino tržaške univerze, Nemški kulturni inštitut in Akademija za gospodarske in socialne študije «Cenacolo triestino», prirejajo v petek, 5. marca ob 19. uri v avli «Felice Venezian» tržaške univerze, predavanje prof. Guenterja Hedtkampa z univerze v Giessenu o temi: «Davek na dodatno vrednost: njegovi učinki na zahodnonemško gospodarstvo, prednosti in slabe strani sistema». Predavanje bo v nemščini z istočasnim prevajanjem v italijanščino. Sledila bo diskusija.

Razstave

V umetnostni galeriji Torbandena razstavlja od sinoči pa do 9. marca avstrijski slikar Adolf Frohner. Urnik galerije: od 10.30 do 12.30 in od 16.30 do 19.30. Ob praznikih od 11. do 13. ure.

V umetnostni galeriji «Il Tribbio» razstavlja do 13. marca tržaški slikar in kipar Mariono Cerne. Urnik galerije: od 11. do 13. ter od 17.30 do 20. ure. Ob praznikih od 11. do 13. ure.

V občinski umetnostni galeriji razstavlja do 2. marca svoje tempere slikar Emidio Eredità. Urnik galerije: od 10. do 13. in od 17. do 20. ure. Ob praznikih od 10. do 13. ure.

V Ljudski knjižnici bo v ponedeljek, 1. marca ob 19. uri v razstavni dvoranici odprta razstava, posvečena izdajam Zibaldone v Trstu ob objavi knjige Anite Pittoni «Passeggiata armata».

Mali oglasi

Iščem družabnika s kapitalom za širjenje trgovske dejavnosti: poštni predal 559-PM.

Prodam pomembno trgovinsko podjetje z jestvinami, vinom, pivom in likerji. Poštni predal 559-PM.

Včeraj - danes

Danes, SREDA, 24. februarja
PEPELNICA, MATIJA
Sonce vzide ob 6,53 in zatone ob 17,43 — Dolžina dneva 10,50 — Luna vzide ob 6.23 in zatone ob 16.40.
Jutri, CETRTEK, 25. februarja
SASA

Vreme včeraj: najvišja temperatura 11,5, najnižja 4,9, ob 19. uri 7,2 stopinje, zračni tlak 1018,6 raste, veter severovzhodnik 13 km s sunki 30 km na uro, vlaga 46 odst., nebo 3 desetine pooblačeno, 0,6 mm dežja, morje rahlo razgibano, temperatura morja 8,6 stopinje.

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

Dne 23. februarja 1971 se je v Trstu rodilo 6 otrok, umrlo je 10 oseb.

Umrli so: 73-letni Vittorio Frausin, 61-letni Ettore Bettin, 75-letni Lucillo Colognati, 82-letna Lucia Capursc vd. Kopac, 85-letna Emma Blasig vd. Berton, 74-letni Vittorio Zucca, 67-letni Santo Maccan, 73-letni Giovanni Prendini, 83-letna Antonija Pečar vd. Cok, 77-letni Giuseppe Leghissa.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 13. do 16. ure)
Busolini, Ul. P. Revoltella 41, Pizzul - Cignola, Korzo Italia 14, Prendini, Ul. T. Vecellio 24, Serravallo Trg Cavana 1.

NOCNA SLUŽBA LEKARN
(od 19.30 do 8.30)
All'Esculapio, Ul. Roma 15, INAM, Al Cammello, Drevored XX Settembre 4, Alla Maddalena, Ul. Istria 35, Ciari - Crotti, Ul. Tor S. Piero 2.

BCTS
BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA
TRST • Ulica F. Filzi št. 10
Tel. 38101/38045
opravlja vse bančne posle
kupuje tujo valuto
Včerajšnji odkupni devizni tečaji:

Ameriški dolar	620,—
Kanadski dolar	590,—
Brit. šterling	1.475,—
Švic. frank	142,—
Franc. frank	110,—
Belg. frank	12,—
Hol. florint	172,—
Nemška marka	170,—
Avst. šiling	23.80
Dinar	37.50

Prosvetni društvi
PRIMOREC TABOR
Trebče Občine
vabita
v nedeljo, 28. februarja 1971, ob 17. uri, v Prosvetni dom na Opčinah, na
vokalno instrumentalni koncert
mešanega pevskega zbora P.d. Primorec iz Trebč, s sodelovanjem orkestra «MIRAMAR», Tria iz Trebč in harmonikarke, državne prvakinje, DORINE KANTE.
Dirigenta:
OSKAR KJUDER
CEZAR MOŽINA
Vljudno vabljeni!

PD SLAVKO ŠKAMPERLE
priredi 27. t. m. ob 20. uri v dvorani na stadionu «Prvi maj»
PROSLAVO 25-LETNICE USTANOVITVE DRUŠTVA
združeno s
PREŠERNOVO PROSLAVO
Sodelovali bodo: svetolvanski pevski zbor, Tržaški oktet, otroci osnovne šole, domača dramska družina z Nušičevo enodejanko.
Vljdno vabljeni!

SLOVENSKO PLANINSKO DRUŠTVO TRST
vabi v PETEK, 26. febr. ob 20.30 v Gregorčičevo dvorano, Ul. Geppa, na filmski večer, na katerem bo prikazana barvna reportaža o smučarskem tečaju 1971 pri Sv. Antonu pri Tržiču:
PRVIČ NA SNEGU
s posnetki o predsmučarskem treningu in vajah na snegu, ki so jo snemali odborniki.
Ob tej priložnosti bo od 19.30 do 20.30 vpisovanje za otroško tekmovanje na 5. ZSI (merjenje na kegije). Vpisnina 100 lir; samo za otroke letnikov 63/64/65, ki se ne udeležijo drugih tekmovanj.

DANES,
24. FEBRUARJA
VSI NA KONTOVEL
DA SE UDELEŽIMO «ŽALNEGA POGREBA» BLAGOPOKOJNEGA PUSTA III.
Žalni sprevod bo krenil ob 15. uri iz hiše žalosti na Kontovelu po vaških in po proseških ulicah do poslednjega bivališča žabje Mlake.
Pustni žalujoči odbor

PD IVAN GRBEC V SKEDNJU
priredi v sredo, 3. marca ob 20.30 v počastitev slovenskega kulturnega praznika
literarno-glasbeni večer
na katerem nastopajo mladi tržaški pesniki Filibert Benedetič, Filip Fischer, Miroslav Košuta in Marko Kravos ter domača glasbenika Žarko Hrvatič in Neva Merlakova.
Vstop prost! Vabljeni!

Gledališča

VERDI

Po zaključenih predstavah baleta «Hrestač» in opere «Faust», ki so doživele prodoren uspeh, bosta v soboto na sporedu dve operi: absolutna novost someščana Maria Bugamellija in Donizzettijeva opera, ki sicer ni absolutna novost, pa lahko velja za tako, saj je bila poslednjič uprizorjena v Trstu l. 1833. Gre za enodejanko «La Fontana», za katero je napisal libreto Mario Nordio po romanu Dina Buzzatija ter za «Le convenienze e inconvenienze teatrali», ki jo je napisal Donizzetti leta 1827.

Bugamellijevo opero bo dirigiral Al. do Faldi, v glavnih vlogah pa bodo nastopili Gianna Jenco, Gino Tadder ter Enzo Viaro, Vito Susca, Bruna Ronchini in Laura Cavalieri. Režija Francesco Macedonio, scene Paolo Bregni. Zbor, ki ima pretežno vlogo, je uvežbal Gaetano Riccitelli.

«Le convenienze e inconvenienze teatrali» bo dirigiral španski dirigent Jezus Lopez Cobos, nastopili pa bodo Daniela Mazzuccato Meneghini, Giorgio Zancanaro, Anselmo Colzani, Marisa Salimbeni, Arracelly Haengel, Sergio Tedesco, Alessandro Maddalena, Ledo Freschi, Gianluigi Colmagro in Giovanni Antonini.

Režija Helmut Kautner, koreografija Suse Preisser v povzetku Vera Veghin, scene in kostumi Ita Maximovna. Balet in scenska oprema iz opere «La Fenice» v Benetkah. Za sobotno predstavo, ki se bo začela ob 20.30, in ki bo veljala za red A v parterju in ložah ter za red C na galerijah in balkonih, se danes nadaljuje prodaja vstopnic (telefon 23-988).

Predstava za dnevni red, ki je bila najavljena za 28. t. m., je bila zaradi tehničnih razlogov prenešena na nedeljo, 7. marca ob 16. uri.

POLITEAMA ROSSETTI

Danes ob 20.30 prva predstava komedije Rogerja Planchona «Trije mušketirji» v izvedbi igralske skupine «Teatro - Insieme». Predstave bodo izven abonmaja z običajnimi popusti za abonente na sezono Teatra Stabile in predstave «Teatro Oggi». Predstave bodo samo do nedelje. Vstopnice so v prodaji v pasaži Protti (tel. 36-372 - 38-547).

V soboto popoldne pa je na programu ob 16.30 še ena predstava za študente. Po sporazumu s šolskim skrbnikom bodo vstopnice za to predstavo po izredno znižanih cenah.

Kino

Nazionale 15.00 «La figlia di Ryan», Robert Mitchum, Trevor Howard, Sarah Miles. Prepovedano mladini pod 14 letom.
Fenice 15.30 «Io non spezzo... rompo», Enrico Montesano, Alighiero Noschese Janet Agren. Technicolor.
Eden 16.00 «Anonimo veneziano», Florinda Bolkan, Tony Musante. Technicolor. Prepovedano mladini pod 14 letom.
Grattacielo 15.00 «Lo chiamavano Trinità», Terence Hill, Bud Spencer, Steffen Zacharias».
Excelsior 15.00 «L'ultima valle», Michael Caine, Omar Shariff, Florinda Bolkan.
Ritz 16.00 «Io sono la legge», Burt Lancaster.
Alabarda 16.00 «Lesbo», Carla Romanelli, Steven Ted. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Filodrammatico 16.30 «Faccia senza Dio», B. Adams, M. Farner. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Aurora 16.30 «I guerrieri», Clint Eastwood. Technicolor.
Cristallo 16.30 «La prima notte del dott. Danieli, industriale col complesso del giocattolo», Lando Buzzanca, technicolor. Prepovedano mladini pod 14. letom.
Capitol 16.00 «La moglie del prete», Sofia Loren, Marcello Mastroianni. Technicolor.
Moderno 16.00 «Bruciatelo vivo», Tally Savals, George Maharis. Technicolor.
Vittorio Veneto 16.15 «Il prete sposato», Rosanna Podestà, Lando Buzzanca. Prepovedano mladini pod 18. letom
Ideale 16.00 «I cinque figli di Cane», George Eastman, Graziella Granata. Technicolor.
Impero 16.30 «Nini Tirabuscio», Monica Vitti Technicolor.
Astra 16.00 «Il gattopardo», Burt Lancaster, Claudia Cardinale, Alain Delon. Technicolor.
Abbazia 16.00 «Il diavolo alle 4», Frank Sinatra, Spencer Tracy, Barbara Luna. Technicolor.

Darovi in prispevki

Za šolo spomenik NOB v Cerknem so darovala Ana Rauter 3.000 lir in dr. Stefan Bratuž 3.000 lir.

Ob priliki novinarskega plesa v Kulturnem domu darujeta dr. I. K. 10.000 in dr. D. V. 10.000 lir za Dijaško matico.

SOŽALJE

Sekcija ANPI Lonjer-Katinara izreka globoko sožalje Ivanu Čoku in družini ob izgubi matere. Sožalju se pridružuje tudi uredništvo Primorskega dnevnika.

Sporočamo žalostno vest, da nas je za vedno zapustil naš dragi ata in nono

JOŽE ZUPIN

Pogreb dragega pokojnika bo danes ob 15. uri iz hiše žalosti na domače pokopališče pri Sv. Barbari.

Žalujoči sin in hčere z družinami

Sv. Barbara, 24. februarja 1971.

Sporočamo žalostno vest, da nas je za vedno zapustila naša draga mama in nona

ANTONIJA PEČAR vd. ČOK

Pogreb drage pokojnice bo danes, 24. 2. 1971 ob 15.30 iz mrtvašnice glavne bolnišnice na katinarsko pokopališče.

Žalujoča sinova Ivan in Karlo, hči Marija, snaha, zet, vnukinje, brata, sestra in drugo sorodstvo

Lonjer, 24. februarja 1971.

VESTI Z ONSTRAN MEJE

Do 1. maja morajo biti končane študije za hitro obalno cesto

V Piranu zasedanje programskega odbora kongresa mednar. federacije za obravnavanje podatkov (IPIF)

V Piranu se je začelo zasedanje programskega odbora kongresa mednarodne federacije za obravnavanje podatkov (IPIF). Zasedanje bo trajalo do sobote. Strokovnjaki morajo pregledati okrog 900 referatov in izbrati 200 ter jih predložiti kongresu federacije, ki bo avgusta v Ljubljani. Udeležencem programskega odbora je priredila sprejem predsednica piranske občinske skupščine Jolanda Kos.

* * *

Na sestanku predstavnikov obalnih skupščin in republiškega cestnega sklada v Kopru so se pogovorili o sedanjem položaju glede načrtov za gradnjo hitre obalne ceste. Sklenili, so da morajo biti končane dopolnitvene študije za hitro obalno cesto najkasneje do 1. maja letos. Takoj za tem bi se odločili za eno izmed variant glede trase ter se lotili izdelave idejnega načrta.

* * *

Že od sobote dalje se vrstijo na Primorskem tradicionalne pustne prireditve. Najbolj veselo je seveda v Cerknem, kjer vsakoletna cerkljanska laufarija privabi tudi številne domače in tuje turiste. V Cerknem so začeli soditi pustu že v nedeljo, danes pa so ga dokončno obsodili na smrt za vse »pregrehe», ki jih je napravil v preteklem letu. V številnih primorskih krajih so organizirali pustne sprevode, ki so uspeli zlasti v Šempetru pri Novi Gorici in v Postojni. Letos je bilo živahno tudi na istrskem podeželju. V Pridvoru je pustni sprevod obšel številne zaselke. Največjo pozornost je vzbudil »pust na frezi«. Na slovenski obali so bili vsi gostinski prostori polno zasedeni. V mnogih zabavišči so organizirali tekmovanje najboljših mask.

* * *

Na slovenski obali so se končale javne tribune, na katerih so občani povedali svoje mnenje o predlogu za ustanovitev enotne obalne kulturne skupnosti. Večina občanov ter javnih in kulturnih delavcev se je izrekla za enotno kulturno skupnost. Tako je bilo tudi mnenje medobčinskega sveta italijanskih kulturnih krožkov na obali. Odprt problem je pravzaprav samo še v Piranu, kjer posamezni kulturni delavci vztrajajo na ustanovitvi obtinskih kulturnih skupnosti. Po njihovem mnenju bi bilo za Piran bolje, č ebi se oprl na lastna finančna sredstva. To pa je seveda veliko vprašanje, saj se s tem ruši koncept obalne celovitosti in skupnega reševanja sorodne problematike, od pravilne porazdelitve kadrov, koordiniranega dela kulturnih ustanov, skupnega organiziranja prireditev itd. Zadevno gradivo, ki obravnava prednost enotne kulturne skupnosti, bodo strokovnjaki zdaj še izpopolnili in s tem skušali prepričati posameznike v Piranu, da ne bodo prav nič prikrajšani.

50 milijonov lir za socialni turizem

Na posebnem sestanku z župani iz Karnije, ki je bil nedavno tega v Tolmeču, in ki so se ga udeležili tudi zastopniki krajevnih turističnih ustanov in organizacij, je podpredsednik deželnega odbora in odbornik za turizem E. Moro orisal načrt za razvoj socialnega turizma v Furlaniji-Julijski krajini, ki ga namerava izvesti v letošnjem letu deželno odborništvo za turizem.

Dežela bo dala na razpolago vsoto 50 milijonov lir, iz teh sredstev pa bodo delno krili stroške za posamične delavcev in njihovih družinskih članov v turističnih središčih naše dežele. Razpoložljiva sredstva bodo v ta namen razdeljevale deželne sindikalne organizacije. Deželna pomoč bo lahko dosegla največ do 20 odst. dejanskih stroškov, deležni pa je bodo prvenstveno delavci, ki bodo pristali na preživljanje počitnic v pred- in posezoni.

Ob tej priliki je odbornik Moro naglasil, da želi dežela s tem posegom, ki je menda prvi te vrste v Italiji, doseči dva cilja: sprožiti vzmet socialnega turizma, tako da bo tudi delavskim slojem omogočeno preživljati vsaj po nekaj dni na leto v hribih ali ob morju, in pa zagotoviti deželnim gostinskim zmogljivostim boljšo zasedbo izven glavne turistične sezone. Moro je tudi pozval zasebne turistične delavce in zlasti deželne hotelirje, naj se pridružijo novi pobudi. V teh dneh bo imel odbornik podobne sestanke tudi v drugih krajih Furlanije-Julijske krajine.

OD LEPENSKEGA VIRA IN NEOLITIKA DO XX. STOLETJA

umetnostni zakladi Jugoslavije

32x28 cm 500 strani

77 BARVNIH IN 393 ČRNO-BELIH REPRODUKCIJ 115 RISB 10 ZEMLJEVIDOV

tržaška knjigarna TRST Ul. sv. Frančiška št. 20 Tel. 61-792

Žepar okradel Jugoslovana

Včeraj popoldne se je na osrednjem komisariatu javne varnosti zglasil 58-letni jugoslovanski državljan Nevenko Kasat in povedal agentom, da mu je neznan žepar med vožnjo na filobusu proge št. 17, izmaknil iz hlačnega žepa denarnico, v kateri je hranil dokumente, 29.500 lir ter 83.500 dinarjev.

Mladeniča prijavljena sodnim oblastem

Agenti letečega oddelka kvesture so včeraj prijavili sodnim oblastem 20-letnega Giorgia Visintina iz Ulice Belli 4 ter 22-letnega Adriana Carmelija iz Ulice Madonna del Mare 4. Prvega dolžijo prikrivanja ukradenega blaga, drugega pa tatvine z obtežilnimi okolnostmi.

Dne 11. januarja letos, okrog 8. ure zjutraj, so agenti miljskega komisariata javne varnosti prihiteli v podjetje «Stabilimento tecnical» v Ulici Monte d'Oro, kjer so ponoči neznanci izmaknili 40.000 lir v gotovini, računski stroj ter aparat za fotokopije, vse za približno pol milijona vrednosti.

Komaj dva dni pozneje pa se je Visintin predstavil v ateljeju fotografske agencije «Rice» v Drevoredu XX. septembra in skušal prodati lastniku podjetja računski stroj ter aparat za fotokopije. Ker pa je le-ta dan prej bral v časopisu o tatvini, je z neko pretvezo zadržal mladeniča ter ga nato izročil agentom.

V obcestnem jarku so našli truplo reveža

Agenti letečega oddelka kvesture so včeraj zgodaj zjutraj na telefonsko obvestilo neznanca, našli v obcestnem jarku v Ulici Mauroner 21, pri Sv. Alojziju, truplo starejšega moškega, ki so ga šele pozneje identificirali za 70-letnega Giordana Ogrisija, brez stalnega bivališča.

Kot je ugotovil dežurni zdravnik RK, ki je na poziv podčastnika agentov javne varnosti Bruna Cecotija prihitel na kraj odkritja, je moški umrl že pred 48 urami naravne smrti, čeprav bo šele obdukcija trupla ugotovila zanesljive vzroke smrti.

Ogrisi, katerega je spoznal njegov svak Mario Podmenik iz Ulice Donatello 14, je ležal na stari slamnjači, ovit pa je bil v stare in raztrgane plahte.

Podrl jo je izven prehoda za pešce

Zaradi lažjega pretresa možganov ter poškodb po levem zatilniku se bo 80-letna Anna Berger iz Ulice Meucci 2 morala na nevrokirurškem oddelku bolnišnice zdraviti približno dva tedna.

Priletna ženska je okrog 15. ure prečkala izven prehoda za pešce Nabrežje Riva Grumula, ko jo je podrl fiat 600, ki ga je proti Trgu Unità privozil 32-letni Edoardo Pizzon iz Ulice Pirano 23.

Nesreča Nemca v novem pristanišču

Včeraj ob 10.10 so sprejeli na ortopedski oddelek bolnišnice 26-letnega nemškega državljana Friedhelma Heilmanna, ki se bo zaradi lažje zmečkanine na prstancu leve roke moral zdraviti približno 10 dni.

Nemec se je ponesrečil, ko je v Novem pristanišču popravljav spojno os prikolice in tovornjaka TIR nemške registracije, katerega je tudi šofer.

Med prehitevanjem ga je podrl avtomobilist

Včeraj zjutraj se je 16-letni Rodolfo Stoinich iz Domus Civica št. 15 peljal s svojim motornim kolesom «cimatti» po Istrski ulici proti nogometnemu stadionu, ko je pri karabinjerski kasarni hotel prehiteti neko vozilo. Pri tem pa je šofer osebnega avtomobila nenadoma lažje zaokrenil na levo in tako je prišlo do trčenja pri čemer se je kolesar zvrnil na tla.

Na nevrokirurškem oddelku bolnišnice se bo zaradi lažjega šoka ter brazgotin po levi nogi moral zdraviti približno 10 dni.

Nalezljive bolezni

Zdravstveni urad tržaške občine je v razdobju od 15. do 21. februarja letos zabeležil na področju naslednje primere nalezljivih obolenj: škrlatinka 11, tifoidna in paratifoidna mrzlica 1, epidemični meningitis hrbteničnega mozga 1 (izven občine), ošpice 17 (2 izven občine), norice 34, epidemično vnetje priušesne slinavke 33, šen 4, srbečica 5 (izven občine), infekcijsko vnetje jeter 2, otroško vnetje črevesja 1.

BENEŠKI DNEVNIK

Tudi Črni vrh bo dobil nujno potreben vodovod

Tudi Črni vrh bo imel nov vodovod. Črni vrh, ki spada pod občino Podbonesec, je ena izmed največjih vasi naših dolin in največja hribovska vas vzhodne Beneške Slovenije. Mirno in delovno prebivalsto te vasi je bilo skozi stoletja zapostavljeno. Predstavniki Črnega vrha so se večkrat pritoževali na občinski upravi v Podbonescu in pri drugih oblasteh zaradi svojih perečih, življenjsko važnih problemov s prošnjo, da bi jih rešili. Njihove prošnje so bile redkokdaj upoštevane. V zadnjih letih je bil za to vas najbolj pereč problem oskrbovanja z vodo. Zastarel in pokvarjen vodovod ni mogel več služiti svojemu namenu. Zato je trpela vas zaradi pomanjkanja vode ob vsaki najmanjši suši, čeprav ne manjka na tem področju dobrih studencev, katerih vodo je treba zajeti v moderen in primeren vodovod. No, po tolikih prošnjah in zahtevah je končno prišla dobra novica, ki je razveselila vse prebivalstvo Črnega vrha. Njihova zahteva po zgraditvi novega vodovoda je bila končno sprejeta. Z zadnjim sklepom občinskega sveta v Podbonescu so dali delo za njegovo zgraditev na licitacijo. Glede na to, da imajo za sedaj na razpolago le 30 milijonov lir, bodo s tem dokončali pe prvi del vodovoda. Financiranje te izgradnje je bilo mogoče doseči na podlagi zakona štev. 614, ki predvideva pomoč in posebne olajšave pasivnim področjem. Upamo, da bodo kmalu dobili še ostala potrebna sredstva za dokončno izgradnjo vodovoda.

* * *

V Št. Petru Slovenov ob Nadiži so začeli pred dnevi z deli za ojačanje telefonskega omrežja občine. To omrežje je bilo zaradi zimskih neprilik zelo poškodovano. Poleg tega pa je bilo nujno potrebno ojačiti telefonsko zvezo, ker je vedno več prošenj za telefone po zasebnih stanovanjih.

* * *

S posebnim odlokom ministrstva za javno vzgojo je bila dovoljena takojšnja otvoritev novega otroškega vrtca v Št. Petru Slovenov ob Nadiži. Ta vrtec bo odsek starega že obstoječega in ga bodo imenovali, kot druge po naših vaseh, «Scuola materna», čeprav ne učijo v njih jezika naših otrok. Temu bi rekli naši pokojni očetje, če bi bili živi: «Spoddelanje z resnico.»

V Praprotnem se je spet sestal občinski svet na svoji izredni seji. Tudi na tej zadnji seji so obravnavali pravilnik o gradbeništvu, katerega je bil tedaj dokončno sprejet in dostavljen v odobritev deželnemu odborniku za urbanistiko. Med razpravo so odobrili tudi načrt za razširitev ter asfaltiranje ceste, ki pelje od občinske meje pri Čedadu skozi vas Čelo do starogorske ceste. To delo predvideva 15 milijonov lir stroškov. Prav tako je občinski svet odobril načrt za ureditev in odstranitev nevarnosti v prometu na cesti pri križišču Podrskje-Salaman. Stroški za izvedbo tega dela bodo znašali 3.200.000 lir. Oba načrta sta deležna prispevkov dežele na podlagi zakona št. 23.

Partizani in aktivisti NOB: spomnite se Cerknega!

VESTI IZ ŠTANDREŽA

Poroka po tradiciji s fantovsko «napitnico»

V poročnem sprevodu je bilo okrog 60 parov

V soboto dopoldne sta se v Štandrežu poročila Miloš Tabaj in Nevenka Mozetič, oba iz Štandreža in oba iz zavednih slovenskih družin ter aktivna prosvetna delavca ori p. d. «O. Župančič».

Zanimivo pri tej poroki pa je bilo, da so jo pripravili po starih običajih, ki gredo tudi v Štandrežu na žalost že precej v pozabo. Zato se je za to poroko zanimala in ji takorekoč prisostvovala vsa vas. Ob 11. uri so imeli slovesno mašo v domači cerkvi pri kateri je kot solist lepo zapel član moškega zbora «O. Župančič» Aleš Hoban, da je vsa cerkev prisluhnila njegovi «Ave Mariji». Po obredu se je razvil dolg sprevod, v katerem je bilo kakih 60 svatov in povabljencev, ki je krenil najprej na nevestin dom in od tam so šli vsi skupaj k poročnemu kosilu, ki so ga pripravili v gostilni «pri Francetu» v Sovodnjah. Omenimo naj še, da so novoporočencema domači fantje pripravili pred cerkvijo «napitnico» po starem običaju. Ženin je ob tej priliki obljubil, da se tudi kot zakonski mož ne bo izneveril pri igri «Tisočak v telovniku», ki jo pripravlja društvo «O. Župančič» za nastop proti koncu marca. Tudi v «Miklovi Zali» je naš Miloš nastopil v vlogi Davorina.

Mož iz Števerjana si je zlomil ramo

Včeraj ob 12.45 so pripeljali z rešilcev na zdravljenje v splošno bolnišnico v Gorici 67-letnega Pavla Vogriča iz Števerjana, na Britofu. Ko se je po Gabrskem klancu [illegible] domu, se je ustavil ter gledal delavce, ki na tem mestu popravljajo cesto. Pri tem pa ga je veja nekega drevesa močno oplazila po desni rami. Zdravniki v bolnišnici so ugotovili, da je rama verjetno nalomljena.

VČERAJ PRI HRANILNICI V GORICI

Delegacija iz Nove Gorice vrnila obisk gospodarstvenikom

Razgovarjali so se o prioritetni gradnji infrastruktur na obeh straneh meje

Že nekaj časa se vrstijo stiki in srečanja med upravitelji in voditelji mestne hranilnice v Gorici in bančnimi predstavniki ter predstavniki upravnih in gospodarskih krogov Slovenije. Prejšnji teden smo poročali o obisku predsednika Mestne hranilnice iz Gorice v Novi Gorici, kjer se je skupaj z goriškim županom razgovarjal o skupnih problemih predvsem finančnega značaja z občinskimi predstavniki iz Nove Gorice.

Včeraj je bilo podobno srečanje na sedežu Goriške mestne hranilnice v Gorici, kamor so prišli na obisk in razgovore predstavniki iz Slovenije. V jugoslovanski delegaciji so bili med drugim član republiške vlade Slovenije Jožko Štrukelj, predsednik občinske skupščine iz Nove Gorice Rudi Šimac, občinski odbornik dr. Rutar, republiški poslanec Vižintin, ravnatelj Ljubljanske banke Kavčič ter več drugih voditeljev in izvedencev tega denarnega zavoda. Goste iz Slovenije so sprejeli predsednik hranilnice Barnaba, glavni njen ravnatelj dr. Pezzini in drugi vodilni funkcionarji zavoda.

Pri včerajšnjih razgovorih so nadaljevali temo prejšnjega srečanja ter so proučili razne skupne probleme, predvsem pa njihovo finančno plat. Med temi so bili problemi za izvedbo raznih infrastruktur, ki so v načrtu na obeh straneh meje in o prioriteti pri njihovem izvajanju. Na zanimivem sestanku je bil navzoč tudi deželni odbornik za finance dr. Tripani.

Uspela stavka pekov

Napovedana stavka pekovskih uslužbencev in raznašalcev kruha, ki so jo v ponedeljek organizirale tri sindikalne organizacije na Goriškem je popolnoma uspela, zlasti če upoštevamo, da imamo na Goriškem veliko število pekarn v družinski režiji, kjer nimajo zunanjih uslužbencev. V Gradežu je bilo odsotnih z dela 90 od sto, na področju Tržiča 80 in na področju Gorice 65 od sto delavcev te kategorije.

Tri sindikalne organizacije so sklicale za jutri, v četrtek 25. t. m. enotna sindikalna zborovanja delavcev te kategorije, da bi se pogovorili o nadaljnji borbi za dosego obnove in izboljšanje delovne pogodbe.

Jutri zvečer bo v Katoliškem domu v Gorici prva od dveh predstav komedije Petra Ustinova «Romanov in Julija» v izvedbi Primorskega dramskega gledališča iz Nove Gorice. Na sliki M. Glažarjeva in J. Zalar, ki nastopata v glavnih vlogah

PREISKAVE V VIDMU

Kmalu odkriti vlomilci v Černigojevo zlatarno?

V Vidmu so skušali razprodajati zlate predmete - Trije Videmčani na policijski črni listi - Javnost zahteva kaznovanje kriminalcev

Policija je baje na sledi vlomilcem v Černigojevo zlatarno v Tržiču. V Vidmu se agenti javne varnosti zanimajo za tri mladeniče, ki so skušali razprodajati zlate predmete.

Iz podatkov, ki jih imamo na razpolago vemo, da so baje trije mladi Videmčani, dobro znani policijskim oblastem, skušali pred nekaj dnevi prodati neke zlate predmete prostitutkam, ki imajo svoje «delovišče» v bližini videmske železniške postaje. Novica o tej nameravani razprodaji zlatnine je prišla na uho policiji. Na črnem spisku videmske policije so baje trije Videmčani; morali bi sedaj dokazati kje so bili v noči od 9. na 10. februar, ko je pet neznanih mladeničev oropalo Černigojevo zlatarno v Tržiču.

Uradnih novic o tej preiskavi doslej ni. V Vidmu pa je o tem dogodku precej govora. Od vsega začetka so preiskovalni organi menili, da prihajajo «junaki» tiste noči iz Furlanije. V Vidmu so namreč ukradli enega od avtomobilov, ki je služil za ta nočni podvig. Proti Codroipu so tatovi odbrzeli s svojima avtomobiloma Policija je ukradena avtomobila našla v San Giorgio di Nogaro prvega, v San Stino di Livenza drugega.

Goriška in tržiška javnost želi, da bi preiskovalni organi našli te lopove. V zadnjem času je bilo pri nas preveč vlomov, tatvin in drugih kriminalnih podvigov. Zaradi tega je marsikdo vznemirjen nad tako drznim početjem zlasti ker so v take akcije zapleteni predvsem mladi ljudje.

Pustna «Cantada» in povorka v Tržiču

Včeraj opoldne je bila na trgu v Tržiču tradicionalna «Cantada» ob precejšnji udeležbi ljudi. Popoldne pa se je po mestu razvila prav tako tradicionalna povorka, v kateri je bilo 13 pustnih vozil, ki so se potem zbrali na Trgu republike za nagrajevanje. Posebna ocenjevalna komisija je takole določila in dodelila nagrade:

Prvo nagrado je prejel voz «Župnikova žena», ki ga je pripravila skupina 3 P iz Dolenj. Drugo nagrado so prisodili vozu «Mir na Srednjem vzhodu» športne zveze iz Galliana. Tretjo nagrado pa je prejel voz «Sinovi orla» v priredbi mladincev iz Percota.

Kot najlepše maske pa so ocenili Roberta in Paolo Giorgini, 4 in 3 leta, ki sta predstavljala Napoleona in Josipino. Tekmovanja se je udeležilo kakih 40 mask iz Goriškega in tudi izven naše pokrajine.

Danes zvečer bo sestanek predstavnikov KD in PSI iz Tržiča na katerem se bodo razgovarjali o prioritetnih postavkah v občinskem proračunu za 1971.

Občinska seja v Tržiču bo jutri, v četrtek zvečer. Nadaljevali bodo z razpravo o upravnih točkah dnevnega reda.

Gianni Blason iz Trsta razstavlja v Gorici

V goriški razstavni dvorani Pro loco v Pasaži razstavlja že od 15. t. m. svoja dela starejši tržaški slikar Gianni Blason, ki prikazuje goriškemu občinstvu kakih 20 svojih najbolj značilnih del.

Kot smo omenili, gre za umetnika starejše generacije, saj je Blason že leta 1920 postal učenec znanega slikarja C. Wostryja pri katerem se je izpopolnjeval šest let. Usodno je bilo zanj, da se je potem dolga leta zakopal med knjige in namesto da bi ustvarjal je preučeval razne slikarske šole in načine.

Ko se je pozneje odločil za intenzivnejše samostojno ustvarjanje, je bil pravo odkritje originalnega umetniškega ustvarjalca, ki je zlasti mojster najbolj originalnih odtenkov luči, sočne svetlobe, ki zlasti pride do izraza pri prikazovanju gozdov in narave na splošno.

Med slikami, ki jih prikazuje v Gorici, so nekatere take pokrajinske značilnosti, kot motiv iz Barbane, ali kraška poljska pot, ali gozdni motiv z naslovom «Ovenelo listje»; omenimo naj še posebno tehniko njegovega «Tržaškega Krasa» ali «Krasa v oktobru». Tudi trgovsko je dosegel uspeh, saj je več razstavljenih slik z oznako «prodano».

Razstava bo odprta do vključno 26. t. m. od 9. do 13. in od 16 do 21. ure.

OKROŽNO SODIŠČE V GORICI

Zbiratelj naročnin za telex bo sedel 11 mesecev v zaporu

V obtožnici je navedenih kar 66 oškodovancev iz severne Italije

Pred goriškim okrožnim sodiščem so po dvakratni odložitvi nadaljevanja razprave po dnevi le zaključili zadevo avstrijskega pustolovca 52-letnega Heinricha Gudenusa z Dunaja, ki se je potem po posinovljenju od strani neke Dunajčanke preimenoval v Heinricha Zifferja.

Kot smo že pisali so možakarja aretirali dne 20. oktobra lani v Gorici, pa jim je takoj po aretaciji ušel in so ga zopet aretirali nekaj ur pozneje na železniški postaji in končno zaprli. V obtožnici je navedeno, kakor smo ob svojem času pisali, da se je pri številnih podjetjih v raznih pokrajinah Italije predstavil kot pooblaščenec ali uslužbenec poštne uprave za pobiranje naročnin za Telex ter je v dokaz predložil tudi fotoposnetke z glavo naslovljeno na poštno upravo. Vse to je pripravilo številne podjetnike, da so naročili proti plačilu inserate v Telex, za katere ne bi bilo potrebno plačati abonentom ničesar. Gudenus pa je zahteval plačilo po 5000, 8000 ali celo po 18 tisoč lir za taka naročila in spravil denar. To svojo dejavnost je razvijal lani od julija, ko je prišel v Italijo, do 20. oktobra, ko ga je podjetje VI-Vi-EX prijavilo policiji, ker se jim je zadeva zdela sumljiva in kjer ga je policija zasačila pri zbiranju naročnikov Telex.

V obtožnici je navedenih kar 66 imen raznih podjetij v treh Benečijah, Milanu in drugod, ki so nasedli obtožencu ter mu plačali zahtevano vsoto in dober del njih je prišlo pričevat pred sodnike v Gorico. Državni tožilec dr. Claudisio je ob zaključku zaslišavanj predlagal za Gudenusa 6 let in 2 meseca zapora, plačilo globe 600 tisoč lir in plačilo sodnih stroškov.

Sodniki pa so obtožnico omilili od sleparije v poskus sleparije ter so mu prisodili 11 mesecev in 15 dni zapora te, 60 tisoč lir globe in sodne stroške ter so zavrnili njegovo prošnjo za izpust na začasno svobodo. Obtoženca je uradno zagovarjal odv. Mayo, tolmač za nemščino pa je bil upokojenec Camillo Falzari. Državni tožilec je proti razsodbi vložil priziv, ker se mu je zdela premila.

Preds. sodišča dr. Cenisi; sodnika Mancuso in Succi.

Cineforum v Gorici

V okviru predstav za cineforum v Gorici bodo danes, 24. t.m. predvajali v kinodvorani «Stella mattutina» v Gorici film «Tišina in krik» (Il silenzio e il grido), ki je delo madžarskega režiserja Miklosa Jancsòja. Film govori o vlogi revolucije v zgodovini s posebnim ozirom na odnose med zatiralci in zatiranimi, ki tudi postanejo zatiralci, kadar pridejo na oblast. Dogodki na platnu so prikazani s hladno abstrakcijo.

Iz goriškega matičnega urada

Dne 22. t. m. so prijavili v goriškem matičnem uradu 7 rojstev in nobene smrti.

Rojstva: Davide Pahor, Roberto Caudek, Riccardo Silvestri, Tatiana Pasqualis, Valentina Marega, Massimo Dissegna in Barbara Galletti.

Kino

VERDI: 17.00—22.00: «Vamos a matar companeros», Franco Nero in T. Milian. Kinemaskop v barvah,
CORSO: 17.00—22.00 «La vergine e lo zingaro» ,F. Nero in J. Shimkus; film je v barvah, mladini pod 14. letom prepovedan.
MODERNISSIMO: 17.30—22.00 «La sfida dei giganti», R. Park in G. Sandri; kinemaskope v barvah.
VITTORIA: 17.00—21.30 «Le mini-vergini», V. Rays in C. Pahlon; francoski film v barvah, mladini pod 18 letom prepovedan.
CENTRALE: 17.15—21.30 «La spietata legge del ribelle», D. Warner in A. Karina; kinemaskopski film v barvah.

Tržič

EXCELSIOR: 15.—22. «Mezzanotte d'amore», Romina Power in Al Bano.
PRINCIPE: 17.30 «Speedy Silvestro, ingadine su un gatto al di sopra di ogni sospetto». Barvni film.
AZZURRO: 15.—22. «Anonimo veneziano», F. Bolkan in T. Musante.

Nova Gorica

SOČA (Nova Gorica): «Ali Baba in sveta krona», francoski barvni film — ob 18. in 20.
KANAL: Prosto
SVOBODA (Šempeter): «Odpadnikova ljubica», italijanski barvni film — ob 18. in 20.
DESKLE: «Skrivnostna ceremonija», ameriški barvni film — ob 19.30.
SEMPAS: Prosto.
RENCE: «Katarino je lepo ljubiti», francoski barvni film — ob 19.30.
PRVACINA: «Jaz ljubimec», švedsko-danski film — ob 19.30.

DEŽURNI LEKARNI

V GORICI

V Gorici je danes ves dan in ponoči dežurna lekarna Pontoni-Bassi, Ul. Rastello 26, tel. 3349.

V TRŽIČU

Danes ves dan in ponoči je odprta lekarna «Alla Salute» dr. Fabbris, via Cosulich 117 — tel. 72480.

Potrti v globoki žalosti sporočamo, da je nenadoma umrl naš ljubljeni

Rudi Gorkič

star komaj 6 let.

Pogreb bo danes ob 16. uri iz goriške bolnišnice na pokopališče v Palkišču.

DRUŽINA GORKIČ

Palkišče, 24. februarja 1971.

VESTI Z ONSTRAN MEJE

MEBLO V POGOJIH STABILIZACIJE

V Kobaridu bodo postavili obrat za proizvodnjo mlečnega nadomestka

V stabilizacijskih razmerah, ki sledijo izredno nagli inflaciji v jugoslovanskem gospodarstvu, prihaja pri delovnih organizacijah, ki imajo nizko storilnost, do raznovrstnih težav. Že zdaj je dovolj jasno, da bodo nekatera podjetja, ki nimajo ustrezno organizirane proizvodnje ter visoke delovne storilnosti, zašla v razne neprijetnosti, drugim se bodo odprla pota k hitrejšemu napredku. Ukrepi, ki so že sprejeti ali pa še bodo, spodbujajo predvsem tisto proizvodnjo, ki je namenjena v izvoz.

Novogoriška tovarna pohištva Meblo je v tem pogledu zelo zanimiva. Ta tovarna se je med tovrstnimi delovnimi organizacijami v Jugoslaviji prva začela vključevati v mednarodno delitev dela. Njeno proizvodnjo so pomagali razvijati strokovnjaki iz mednarodne organizacije OECD. Njihov prispevek je danes viden na marsikaterem področju. Tovarna, ki zaposluje okoli 1300 delavcev, bo imela letos že okoli 25 milijard starih dinarjev realizacije. Njen izvoz pa bo znašal okoli 4 milijone dolarjev. V primerjavi z minulim letom bo povečala realizacijo za četrtino, izvoz pa kar za 80 odstotkov. Kakšna so njena prizadevanja, nemara najbolj otipljivo govori podatek, da je sodelavec njenega inštituta Oskar Kogoj prejel nagrado Prešernovega sklada za fotelje - počivalnike iz plastičnih mas, ki vzbujajo sedaj, po dveh razstavah v Ljubljani in Benetkah, izredno zanimanje po vsem svetu.

Med novostmi, ki jih uveljavljajo po sprejetju stabilizacijskih ukrepov, naj omenimo, da skušajo čim hitreje uresničiti nekatere že starejše načrte. Gre zlasti za pospešeno proizvodnjo svetilnih teles iz plastičnih elementov v posebnem obratu, v katerega so vložili tudi italijanski kapital, za izgradnjo novega obrata za proizvodnjo jogi vzmetnic ter za zamisel, da bi tovarna skupaj s Soškim gozdnim gospodarstvom postavila novo tovarno ivernatih plošč. Obe podjetji sta temu ustrezno že izdelali potrebne študije, ki so pokazale, da ima severna Primorska odlično surovinsko osnovo za proizvodnjo kakih 70.000 kubičnih metrov plošč na leto. Kar se obrata za vzmetnice tiče, pa naj povemo, da bo omogočil več kakor podvojitev sedanje proizvodnje, in sicer od sedanjih 800 na skoraj 2000 dnevno.

Ob teh prizadevanjih je potrebno še nekaj omeniti. Ukrepi, ki jih sprejemajo na zvezni ravni, omejujejo tudi uvoz. Meblo je za svojo proizvodnjo, ki jo plasira na tuja tržišča, doslej moral uvažati veliko reprodukcijskega materiala. Uvoz je na primer v minulem letu dosegel skoraj dva milijona dolarjev. Polovico te vsote je bilo namenjene uvozu ivernatih plošč. S svojim obratom teh plošč bo torej ta uvoz popolnoma odpadel.

Kobariška mlekarna bo do konca leta zgradila nov obrat, namenjen proizvodnji takoimenovanega regeneriranega mleka ali mlečnega nadomestka za krmljenje mladega goveda. Gre za uvedbo tehnologije, ki je drugod v Jugoslaviji še ne poznajo, a je v svetu že precej uveljavljena. Po tej tehnologiji nadomeščajo v mleku dragoceno mlečno tolščobo z govejimi maščobami, s čimer močno zmanjšujejo stroške krmljenja mladega goveda v pitanju. Mlekarna bo dobila stroje iz Danske.

Sedaj odkupuje kobariška mlekarna okoli 12 milijonov litrov mleka na leto. Predeluje ga v mlečni prah, ki ga potem uporabljajo pretežno za izdelavo čokolade. V manjši meri pridobiva iz mleka tudi maslo. Posneto mleko pa uporabljajo potem za manj kvalitetne izdelke. Odslej pa bodo vse posneto mleko spet dobavljali zainteresiranim govejcem, seveda obogateno z živalskimi maščobami. Predvidevajo, da bodo že v prihodnjem letu zagotovili za krmljenje mladega goveda 5500 ton takega mlečnega nadomestka ali regeneriranega mleka. Polovico ga bodo prodali na Primorskem, preostalega pa bodo posredovali rejcem goveda drugod po Sloveniji.

Dve interpelaciji o slovenski šoli

Senator PSIUP Albarello je v zvezi s slovenskimi šolami poslal ministru za šolstvo dve interpelaciji.

V prvi se sen. Albarello zavzema za odpravo izpitov za habilitacijo profesorjev s slovenskih srednjih šol, kot predvideno v okrožnici z dne 12. decembra 1970. Prosilec zahteva direktni pogovor med ministrstvom in Sindikatom slovenske šole v Trstu.

V drugi interpelaciji pa hoče senator Albarello spremembo točke v vladnem dekretu, ki predvideva pogovor za slovenske šolnike, ki nameravajo vstopiti v profesorski stalež.

SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU
SLOVENSKA PROSVETNA ZVEZA — GORICA
ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE — GORICA
v sodelovanju z E.M.A.C. iz GORICE

GOSTOVANJE PRIMORSKEGA DRAMSKEGA GLEDALIŠČA IZ NOVE GORICE

Peter Ustinov

ROMANOV in JULIJA

komedija v treh dejanjih

JUTRI, 25. t. m. ob 20.30
Abonma za mesto
petek, 26. t. m. ob 20.30
Abonma za okolico
v Katoliškem domu v Gorici.

VOZNI RED AVTOBUSOV ZA PREDSTAVO:

Avtobus št. 1 vozi skozi: Vrh odhod ob 19.45, Rupo, Peč.
Avtobus št. 2 vozi skozi: Doberdob odhod ob 19.45 — Poljane.
Avtobus št. 3 vozi skozi: Jamlje odhod ob 19.45 — Dol, Gabrje, Sovodnje, Štandrež.
Avtobus št. 4 vozi skozi Pevmo odhod ob 19.35, Oslavje, Števerjan, Dvor odhod ob 19.45 — Bukovje, Podgora.

JAPONSKA JE TRETJA INDUSTRIJSKA SILA NA SVETU...

OTROKA STA DOLGO LET SPALA V KOPALNI KADI

Problem stanovanj je hudo pereč - Razlog je v tem, da je bilo med vojno veliko stanovanj porušenih, z druge strani pa je zemljišče zelo drago

Na Japonskem, kjer se je proizvodnja tako razvila, da je med prvimi na svetu, imajo tudi svoj problem — to je pomanjkanje stanovanj.

Družina Takeda je sedem let živela v leseni na pol porušeni hišici, to je od takrat, ko sta se zakonca Takeda poročila. Pred nedavnim pa sta se iz starega stanovanja izselila s svojima dvema otrokoma, ker je gospod Takeda na loteriji za žrebanje stanovanj dobil pravico, da se vseli v stanovanje, ki ima tri sobe in kuhinjo. Za to stanovanje bo plačal mesečne najemnine nekaj manj kot 80 dolarjev, to je približno 50.000 lir. Iz dosedanjega stanovanja družine Takeda so spravili v tovornjak za prevoz v novo stanovanje televizijski sprejemnik, pralni stroj, hladilnik, omaro, otroški avtomobilček šestletnega sina, šivalni stroj in kovček za kovčkom z oblekami.

Sosedje so se ob prevažanju čudili, kje sta pravzaprav spala otroka. Odgovor je bil zelo enostaven: spala sta v kopalni kadi, kamor so starši čez dan spravljali posteljnino.

Če ima družina Takeda toliko strojev, pomeni, da ni revna, čeprav sta plačevala nekaj manj kot 12.500 lir najemnine na mesec za eno sobo z umivalnikom in s kopalno kadjo v stari leseni stavbi. Mož in žena zaslužita mesečno po 350 dolarjev, to je približno 220 tisoč lir, mož kakih 190 tisoč lir, ostalo pa žena, ki se ukvarja s šivanjem. Najemnina, ki znaša 80 dolarjev (50 tisoč lir) je tudi za Japonsko precej visoka, vendar Takeda dobiva petmesečne nagrade vsako leto, trimesečno nagrado za novo leto, sredi leta pa še dvomesečno. Na tak način so s temi nagradami nakupili vse gospodinjske stroje. Družina Takeda pa ni neka izredna družina. Takih družin je na Japonskem veliko.

Na Japonskem, ki se je tako razvila, da je po proizvodnji že tretja sila na svetu, ostaja problem stanovanj eden izmed najtežjih in še nerešenih problemov. Že od druge svetovne vojne so začeli opažati pomanjkanje stanovanj. Med vojno je bilo namreč porušenih zaradi ameriškega bombardiranja v večjih mestih od 50 do 60 odst. stavb. Problem se je povečal, ko se je začelo podeželsko prebivalstvo preseljevati v mesta. To preseljevanje traja že 20 let in obsega kar eno tretjino vsega japonskega prebivalstva.

Toda zakaj pravzaprav primanjkuje stanovanj v mestu? Glavni vzrok je naraščanje cen zemljišč. To je družinam onemogočalo, da bi si zgradile dom izven mesta. Že kmalu po vojni je bilo mogoče kupiti zemljišča v zazidljivih parcelah v bližini Tokia za manj kot dolar za kvadratni meter. Danes pa tako zemljišče stane od 150 do 200 dolarjev za kvadratni meter (to je od 94 do 125 tisoč lir), glede na lokacijo. Cena zemljišč je povzročila, da so povišali stroške vladnih načrtov za gradnjo stanovanj, povečala je najemnine in onemogočila, da najamejo stanovanje družine z nizkimi dohodki.

Proti koncu lanskega leta je mestna uprava Tokia objavila rezultate ankete, ki so jo izvedli med skupinami prebivalcev z nizkimi dohodki. Anketa je pokazala, da je na vsaka štiri gospodinjstva eno prepričano, da se bo v tem letu problem stanovanj izboljšal, eno gospodinjstvo na tri pa meni, da se bo problem stanovanj še poslabšal.

Iz rezultatov ankete o stanovanjih, ki jih je japonska vlada objavila pred dvema letoma, je videti, da je kar 813.010 družin tedaj živelo v enosobnem stanovanju, vseh gospodinjstev pa je bilo na Japonskem 2.137.200. Sicer je res, da v Tokiu in ostalih mestih na Japonskem veliko gradijo, toda navadno so nova stanovanja zelo draga, tako da presegajo možnosti navadnih družin. Zato je mogoče videti povsod v mestih lesene zgradbe ali hiše, ki imajo z ometom prekrite montažne plošče, ki jih zelo lahko zajame požar.

Od približno treh milijonov gospodinjstev, kolikor jih je v Tokiu, živi le kakih 130 tisoč družin v javnih stanovanjih. Kakih 350 tisoč družin živi v stanovanjih, ki so jim jih priskrbela podjetja, v katerih dela eden izmed članov družine, toda manjša podjetja si tudi tega ne morejo privoščiti. Približno 1,2 milijona družin ima lastno stanovanje. Ostali pa morajo iskati stanovanje pri zasebnih hišnih lastnikih.

AMIGONI JE RAZSTAVIL V RAZSTAVIŠČU MIGNON

V galeriji Mignon je to pot sicer razstava Tržačana, ki pa je svojo umetniško pot pričel v daljni Pescari. Je pa Amigoni, kot se slikar imenuje, v omenjenem mestu komaj pred štirimi leti priredil svojo prvo lastno razstavo. Vendar pa je od tedaj dalje njegova razstavna dejavnost postala izredno plodovita, kakor da bi hotel nadomestiti zamujeni stik z občinstvom.

Slikar Amigoni se uveljavlja tudi kot miniaturni slikar. Na sliki vidimo eno njegovih olj v merah 7 X 9 cm

Prirejal je Amigoni razstavo za razstavo po raznih mestih Italije vse tja do Milana in prejel razna priznanja in nagrade, med katerimi je nagrada za črno belo risbo prav gotovo zaslužena, kakor nam to priča vrsta risb z ogljem, v katerih podaja gozdnate pokrajine. Pokrajina pa je v oljih tudi glavna vsebina njegovih slik, poleg kakega razgleda na morje. V tem je zelo uspela podoba «Nasproti Adriji». So pa tu tudi slike iz naših krajev, kot so to Sv. Križ, istrske krajine in samo mesto Reka.

Amigoni slika v lahno z impresionističnimi navdihi prekvašenem realizmu podajanja vidnega sveta. Poteze so živahne in drzne. Zanimivo pa je pri tem slikarju, da se, čeprav ljubitelj razgibanih zamahov, rad ustavlja v popolnoma miniaturnih oljih, od katerih eno olje ni večje od pisemske znamke. Jih pa slikarsko enako uspešno podaja kakor velika olja, kajti v miniaturi, ki se običajno slika v temperi, ni lahko slikati z oljnatimi barvami.

MILKO BAMBIČ

Godalni orkester GM je nastopil v telovadnici slov. srednjih šol

Godalni orkester tržaške Glasbene matice je pod vodstvom dirigenta Oskarja Kjudra nastopil v telovadnici slovenskih srednjih šol

V soboto dopoldne je gostoval v telovadnici realne in klasične gimnazije «F. Prešeren» godalni orkester tržaške Glasbene matice. Bilo je to prvič v zgodovini slovenskih šol na Tržaškem, da je Glasbena matica nastopila s svojim orkestrom pred našo dijaško mladino. Dijaki so spremljali glasbeno izvajanje z velikim navdušenjem. K uspehu je v veliki meri nedvomno pripomogla med drugim tudi izbira programa. Našim dijakom, ki se sicer zanimajo za glasbo, a nimajo specifične glasbene izobrazbe, je tako imenovana «programska» glasba najlaže dostopna. Vivaldijevi «Štirje letni časi» v izvedbi komornega orkestra in ob skrbni ter navdušujoči razlagi vezalca Janka Bana so mladim poslušalcem prav gotovo bolje odprli pogled v čarobni glasbeni svet, kakor pa izvedba kake utrujajoče simfonije prejšnjega stoletja, ali še tako avantgardnega koncerta iz repertoarja najmodernejše glasbe.

Antonio Vivaldi, čigar življenje in delo je podrobno orisal Janko Ban, spada med najmarkantnejše osebnosti italijanskega glasbenega življenja na prelomu med XVII. in XVIII. stoletjem. Vivaldi je namreč eden izmed glavnih oblikovalcev italijanske inštrumentalne glasbe v dobi, ko si je po razcvetu razkošne vokalne polifonije začela inštrumentalna glasba samostojno utirati svojo pot. Njegov opus obsega preko štiristo koncertov, nešteto komornih in zborskih skladb. Ena izmed njegovih najbolj znanih skladb so «Štirje letni časi», ki še danes prevzamejo občinstvo s svojo svežino.

Kot solista sta nastopala diplomirana violinista in bivša dijaka Glasbene matice Aleksander Zupančič in Žarko Hrvatič. Oba sta znana tržaškemu občinstvu, ker sta že večkrat z uspehom nastopila kot solista in ob spremljavi orkestra Glasbene matice v Trstu in raznih jugoslovanskih glasbenih mestih. Pri Zupančiču opažamo dobre tehnične zmožnosti in preciznost pri izvajanju, pri Hrvatiču zelo temperamentno in tehnično neoporečno izvajanje. Orkester Glasbene matice je zbrano sledil dirigentu Oskarju Kjudru in izvajal kompozicije brezhibno in ubrano. Tehnična raven tega našega tržaškega komornega ansambla neprestano raste in se razvija. Idealno bi bilo, ko bi se orkester lahko iz komornega lahko razvil v simfoničen orkester in tako seznanil občinstvo z romantičnim in s sodobnim glasbenim repertoarjem.

Želeti je, da bi ta nastop ne bil le izoliran in neploden poizkus, temveč da bi bili kulturni stiki med Glasbeno matico in slovenskimi višjimi srednjimi šolami čim plodnejši in da bi take prireditve vzbujale med našimi dijaki čim večje zanimanje za glasbeno življenje.

FEDORA FERLUGA

DROBNA REPORTAŽA IZ OKOLICE MOMJANA V ISTRI

Dobro vino ni nekaj anonimnega

Stari Ivan Brajko je bil veliko po svetu, pa je vendarle zaljubljen v svojo zemljo - Kaj pa bo, ko se bosta stara in srednja generacija izživeli

Reportaža se včasih ponudi tako rekoč sama od sebe, ne da bi človek vedel kako. Pred nekaj dnevi sem se bila napotila po vaseh gornje Bujščine. Nenadoma se pred menoj ustavi avtomobil s puljsko evidenčno tablico. Pogledam, kdo je in vidim znanca iz Pulja.

«Kaj vaju je prineslo v te kraje?» — vprašam.

«Iščeva domačega muškata» — mi je odgovoril eden izmed njiju in dodal: «Imam 82 let starega strica, ki že dolgo živi v Sloveniji. Pred nedavnim je bil huje bolan in bi rad poslal zdravniku, ki mu je veliko pomagal, v znak hvaležnosti steklenko pravega domačega, kmečkega muškata. Ne vem pa, kam naj se za to obrnem. V Bujah so mi rekli, da bi ga morda mogel dobiti v naseljih okoli Momjana.»

«Poskusili bomo kaj najti» — pravim. In tako smo se vsi trije odpeljali proti Momjanu. V «Valici» pod Momjanom smo obrnili na desno in se pricijazili do neke hiše, ki je vsa med vinogradi. Iz hiše sta prišla starec in starka. Priklical ju je ropot našega avtomobila. Sicer pa avtomobil pred njihovim domom ni nič posebnega, saj prihaja k njim veliko ljudi.

Stari Ivan Brajko je stopil v klet, «kantino», in prinesel «bokaleto» muškata, gospodinja pa je prinesla kozarce. In vtem ko smo srkali to tako dišeče domače vino, smo tudi poslušali drobce zgodovine tega doma in iz življenja ljudi, ki v njem živijo.

Nad vrati hiše je zapisana letnica 1912, ko je tedaj še mlad Ivan zgradil hišo. Lepo, veliko hišo na lepem kraju med vinogradi in z razgledom na «Valico», skozi katero vodi cesta proti Momjanu ter proti Kremenjaku in Bujam. Čeprav se je v šestih desetletjih hiša nekoliko postarala, je še vedno lepa. Poseben pečat ji daje kamniti balkom, gospodarska poslopja pa poudarjajo njen pomen. Veliko je prostora v njej, še več okoli nje. Ljudi pa bolj malo. Ko je bila hiša zgrajena, gospodar ni dolgo užival v njej. Prva svetovna vojna mu je ukradla 4 leta, komaj pa se je vrnil z bojišča, je prišla Istra pod Italijo. Za Ivana so prišla huda leta. Podobno kot za mnoge druge. Zato je Ivan 1923. leta vzel pot pod noge in odšel v Ameriko, kjer je prebil več let v plavžih. In ko si je prihranil nekaj denarja, se je vrnil domov, vendar pa pustil na oni strani Atlantika več let in tudi veliko svojih moči. Tudi doma se je bilo medtem marsikaj spremenilo, zemlja pa je ostala in čeprav je delo na polju trdo, zemlja vendarle rodi.

In danes že priletni vinogradnik nam je nato pokazal svojo vzorno klet, kjer je veliko sodov vina in kjer stari Ivan in njegov sin vsako leto nalijeta veliko steklenic, ki jih primerno zamašita, da bi se desertni muškat čim dlje ohranil. Seveda za sladokusce, ki prihajajo tudi iz Trsta v Momjan.

Ivan Brajko je veliko potoval po svetu in postal tudi malo poliglota. Govori slovenski, hrvaški, nadalje, seveda, italijanski, pa tudi nemški in angleški. Čeprav svoje znanje tujih jezikov redkokdaj uporablja, jih ni pozabil. Doma pa se ukvarja Ivan z obdelovanjem zemlje in rejo živine, pri čemer prevzema njegovo mesto njegov sin, ki bo vsekakor nadaljeval očetov poklic, medtem ko se je vnuk že odpravil v mesto na lažje delo. Zato ima velika in še vedno lepa hiša premalo stanovalcev in se človek upravičeno sprašuje, kaj bo z njo, ko bosta starejša in srednja generacija odslužili. Stari Brajko upa, da se bodo mladi do tedaj že naveličali mesta in se vrnili spet na podeželje, na zemljo, ki je sicer težka, ki pa daje tako dobro vino...

Znanca iz Pulja sta napolnila nekaj steklenk z dišečim muškatom in se odpravila na pot proti domu, vsa srečna, da sta našla nekaj pravega, domačega muškata, v katerem je toliko prijetnega vonja in tudi moči, kot bi se bilo v njem konserviralo tudi sonce, ki poleti pripeka na momjanskih gričih. Za njiju je to bil hkrati tudi lep izlet, za ljudi teh krajev pa ostane po vsakem ta-

(Nadaljevanje na 6. strani)

Tržaški slikar Klavdij Palčič razstavlja v ljubljanski Mestni galeriji

KAJ NAM PRINAŠA POMLAD

Močno bodo v modi hudo kratke «short»

Nemške lasulje, ki jih je možno prati v pralnem stroju

Pomlad se bliža z velikimi koraki in seveda ji moda sledi. Že se začenja kazati smer, v katero bo med mnogimi idejami, krenil letošnji način oblačenja. Za letošnjo pomlad pa je značilno, da so ideje pestre in nemalokrat nesporne. Edino, kar je moč zatrdno razumeti je, da so se vsi modni ustvarjalci odločili, da bodo izdelali vsaj po eno serijo novosti, to je že znanih hlač «short». To pa skoraj ni več novost, saj so se predvsem mlada dekleta že pozimi začela oblačiti pod maxi plašče kratke hlače, ki niso v vseh primerih elegantne.

Zdi se, da bodo prav te kratke hlače, kot se je prej dogajalo z mini, nato z maxi in midi krili, postale simbol mode 1971. Ni pa še jasno, ali bo ostalo le pri simbolu, ali bodo «shorts» postale tudi prava obleka za malone vsakdanjo rabo. Trenutno jih največkrat krojijo iz jerseja ali skvačkane in spremlja jih jopica «pop» iz iste tkanine. Variante za večer so iz črnega žameta ali svile in včasih tako kratke, da jih lahko zamenjamo z delom oblačila, ki je znan pod drugim imenom.

Zdrav razum pravi, da se «shorts» ne bodo mogli povsem uveljaviti, saj večini žensk ne pristajajo. Celo za vse tiste, ki še niso dosegle dvajsetega leta, niso enako primerne. Lahko bi torej rekli, da letošnja moda še ni našla pravega izraza, oziroma, da je po letošnji modi dovoljeno vse, od klasičnih kostimov do krila in bluze.

Pomladna obutev naj bi bili sandali s široko peto, pravijo tudi, da se bodo umaknili škornji, verjetno pa bodo ponekod še ostali, saj pomladna klima ni povsod tako topla kot v Rimu. Novost za obutev pa je predvsem v tem, da bodo zopet v modi visoke pete.

Tudi v Moskvi so že sprejeli odločitev za pomladno modo. Obleke bodo segle 15 cm pod koleno. Zdi se, da so tako odločitev sprejeli tudi modni ustvarjalci v Bolgariji, na Madžarskem, v Demokratični republiki Nemčiji, na Poljskem, v Romuniji in na Češkoslovaškem. Sklep so sprejeli zato, da bi se borili za žensko eleganco.

Poleg tega pa je dolžina midi, za katero so se odločili, tudi najbolj primerna za mrzlejše kraje. Maxi plašči sploh niso primerni za take kraje, kjer je več mesecev sneg, saj se robovi le mažejo v snegu in lužah. Prav zaradi teh razlogov, bodo v teh državah še nekaj časa kraljevali škornji.

Medtem pa se v Nemčiji ubadajo z lasuljami. Nastopili so pod geslom «Bodite neodvisni od svojih las — to glavo lahko umijete tudi v avtomatskem pralnem stroju». Zdi se, da so sloganu nemške ženske sledile, saj se je že 10 odstotkov vseh odločilo za nakup lasulje. Poleg tega, da želijo biti bolj praktične, pomeni imeti lasuljo tudi dati v katerem koli trenutku neki nov videz svojemu obrazu. Odkar delajo lasulje tudi iz sintetičnih materialov, pa se je njihova cena precej znižala in so izdelki vsem lahko na voljo. Že lani je proizvodnja sintetičnih lasulj znašala 30 milijonov izdelkov.

Sintetika je prodrla tudi na področje obutve: po podatkih, ki so jih izdelale ZDA, bo ob koncu tega stoletja na Zemlji 7 milijard prebivalcev in še 25 let kasneje 12 milijard. Tedaj ne bo količina usnja zadoščala za vse in se bodo morale tovarne čevljev nujno odločiti za sintetične materiale. Na mesto naravnega usnja bo torej stopilo umetno usnje v veliko večjih količinah kot doslej. Že sedaj se je namreč kakovost umetnega usnja, za katero so nekoč pravili, «da ne diha», zelo izboljšala in se lahko meri z naravnim usnjem.

Poleg ustvarjanja novih modelov pa postaja aktualno tudi vprašanje o «kiču». Pred nedavnim so na to temo imeli predavanje na akademiji za modo v Rimu. Razložili so pomen nemške besede, ki označuje vse, kar spada v slab okus, kar je preveč vidno in pretirano hkrati. Zdi se, da se ta slab okus vedno bolj širi tudi v modi — to ni nobeno novo odkritje, vsak dan se lahko o tem prepričamo na lastne oči na ulici.

* * *

LONDON, 23. — *Tukajšnji smetar John Whiteley si bo jutri popoldne privoščil počitek. Vzel si je pol dneva dopusta, da bi mogel v miru poslušati radijsko igro «Edith», ki jo v popoldanskem programu «Afternoom Theatre» daje družba BBC. Je tako vnet ljubitelj odrske umetnosti? Ne. «Edith» je njegovo delo in to bo njegova krstna predstava.*

HOROSKOP

OVEN (od 20.3. do 21.4.) Preveč ste zaverovani v lastne sposobnosti, kar kvari poslovno delovanje. Ne razburjajte se brez razloga.

BIK (od 22.4. do 20.5.) Ne ozirajte se na osebne zadeve in navzkrižja. Naj tudi kdo drug nekoliko popusti, da se vzdušje pomiri.

DVOJČKA (od 21.5. do 22.6.) Prevzemate nase prevelike odgovornosti, ki jim niste kos. Tudi v družbi se preveč izpostavljate.

RAK (od 23.6. do 22.7.) Bodite v svojem delu sistematični, da ne pomešate vsega. Živčne razprave v družinskem krogu.

LEV (od 23.7. do 22.8.) Učinkovito in plodno sodelovanje, kot ga niste pričakovali. Preveč ste zaupljivi.

DEVICA (od 23.8. do 22.9.) Veliko časa boste izgubili z nepotrebnimi opravki. Z osebo, ki jo imate radi, bo prišlo do spora.

TEHTNICA (od 23.9. do 23.10.) Sreča je na vaši strani. Kljub temu boste imeli težave. Ne zanemarjajte prijateljstva.

ŠKORPIJON (od 24.10. do 22.11.) S svojo dinamičnostjo boste spravili nekoga v zagato. Ne odlagajte rešitve nekih čustvenih vprašanj na poznejšo dobo.

STRELEC (od 23.11. do 20.12.) Preden se odločite za prekinitev zvez, temeljito premislite. Prijetna družba vam bo zelo pogodu.

KOZOROG (od 21.12. do 20.1.) Razmere so vam naklonjene, vendar boste morali tudi krepko delati. Odlično razumevanje v družini.

VODNAR (od 21.1. do 19.2.) V poslovnih zadevah nekaj ne bo prav, vendar brez hujših posledic. V nevarnosti ste, da izgubite starega prijatelja.

RIBI (od 20.2. do 20.3.) Dopoldanske ure bodo zelo plodne. Neka oseba bo zelo kapriciozna. Ne popuščajte njenim zahtevam.

TONE SVETINA

15.

UKANA

PRVA KNJIGA

Spremil jo je do ceste. Podal ji je roko v slovo in ji dejal:

«Veseli me, da sva se spoznala, čeprav v kaj čudnih okoliščinah, in da sem lahko nekaj napravil za vas. Pojdite domov, pozdravite gospo mamo in ne mešajte se v politiko! Drugič morda ne bo šlo tako lahko,» je dejal pomenljivo in se ji nasmehnil.

Melita je začudena zrla za avtomobilom, ki je izginil za vogalom, in počasi krenila proti domu.

9

Major Wolf je sunkovito zavrl in ostro zavil s svojim črnim mercedesom na dvorišče velike gostilne ob cesti. Na dvorišču je bilo privezanih nekaj konj, ob cesti pa je stalo nekaj nemških vojaških vozil. Hiša je bila zavita v mrak, le spodnja okna so bila še razsvetljena. Razgledal se je, postal pred zadnjimi vrati in prisluhnil. To je bila njegova navada, ki mu je prešla v kri in meso, da se je celo doma na dopustu obnašal previdno. Nikjer ni bilo nikogar. Iz hiše se je slišalo pijano petje in se mešalo z ropotom posode v kuhinji. Wolf je vedno prihajal v temi. Kadar koli je prišel, je bila gostilna polna gostov. Obiskovali so jo ljudje, ki se jim je na veliki cesti zahotelo počitka in razvedrila. V tej hiši so bili gostoljubno sprejeti in dobro postreženi. Obiskovali so jo domači ljudje in nemški vojaki, zato tudi njegov obisk ni pomenil nič sumljivega.

Nenadoma je postal radoveden, kdo vse sprošča svoje pevske sposobnosti v pivski sobi. Okna na dvorišče še niso bila zastrta. Stopil je nekaj korakov nazaj in pogledal skozi odmaknjeno zaveso v pivnico. S posebnim užitkom je opazoval ljudi, ki niso vedeli, da jih kdo gleda... Soba je bila preprežena z dimom. Ob točilni mizi se je narejeno smehljala mlada, debelušna natakarica. Ko je točila pivo in je imela obe roki polni, jo je toponos oficir trepljal po napeti zadnjici in se pijano in zadovoljno režal, medtem ko je njegov tovariš z zavistjo sledil gibom njegove roke po obetajočih okroglinah. «Lepo se zabava ta naša vojska in s skromnimi sredstvi,» je pomislil Wolf in šel z očmi k sosednji mizi, kjer so štirje smrtno resni možje, pripadniki SS-orožja, pili vsak svoje pivo in se redkobesedno menili. V kotu je prepevala vesela družba vojakov, nekateri pa so se kar naprej ozirali k mizi, kjer sta ob vinu vsak s svojo žensko sedela dva vojaka. Nad njimi je na leseni oblogi visel plakat, ki si ga videl povsod. Učinkovita, zeleno črna kombinacija slike moškega v površniku, ki prisluškuje, s klobukom, globoko pomaknjenim na oči. Plakat s parolo: Pozor, sovražnik prisluškuje! je učinkoval bolj utrujajoče kot grozljivo. Wolf je vedel, da plakata nihče nima za mar, ker so se ljudje parol prenajedli. Obratno, plakat je opozarjal sovražnike Nemcev na molk, ker je bil moški podoben policijskemu agentu. «Ko bi naše ljudi v propagandnem ministrstvu vodile stvarne predstave, potem bi bila namesto mračnega moškega naslikana pomanjkljivo oblečena ženska z razprtimi stegni, napetimi prsmi in vsaj takšno zadnjico, kot jo v tej gostilni trepljajo naši možje .Potem bi se vsem tistim, ki so potrebni in ki niso potrebni parol, po plakatu lepile oči in marsikdo bi celo parolo prebral.» Tako pa se mu je zdel plakat podoben ptičjemu strašilu na njivi, za katerega se nihče več ne zmeni.

Ko je potešil radovednost, je zavil k zadnjim vratom. Zagledal jo je, ko je pravkar stopila skozi vrata in nekaj naročala kuharici. Ana je s svojo lepoto zavrla njegovo navdušenje zanjo. Toda zdaj je že nekaj časa minilo, odkar je odšla in zdelo se mu je, da se že trezni. Porodila se mu je misel, da je vrednost te ženske v tem, da jo ima, čar Ane pa v tem, da si jo želi. Želja po Doris je bila podobna gladu, ki ga mora potešiti.

Samo rahlo je odprl kuhinjska vrata. Toliko da je zagledala del obraza, je vstala in oči so ji zasijale. Že je bila v veži pri njem in ga sprejela z nenavadno prijaznostjo. Peljala ga je v sobo v prvem nadstropju, posebej pripravljeno zanj. Sla je pred njim in opazoval jo je, kako je hotljivo pregibala boke in mlela z dolgimi, lepimi nogami. Postave je bila visoke, gibke in za razliko od Ane, žensko polnejša. Občutil jo je kot nepričakovano veselo usodo, ki blaži in nikoli ne rani. Šele ko je zaprl vrata za seboj, so ji zagorele oči in je dejala:

«Kako prav, da si prišel, Helmut. Zelo važne vesti imam zate.»

«Človek je zavzet, da ne more in ne utegne, čeprav me nenehno vleče k tebi,» ji je podvoril.

«Saj razumem, Helmut!» je rekla in ga hrepeneče ogledovala.

Njegov nasmeh je otrpnil in začutil ga je kot imenitno krinko.

«Ali si sama doma? Nisem opazil moža.»

«Sama. Šel je v mesto in se vrne šele jutri,» je dejala z razigrano veselostjo.

«Prav,» je dejal Wolf zadovoljno, ko se je z odporom spomnil na oči drobne podlasice, na kramarsko dušo človečka, ki je z denarjem priklenil to žensko k sebi kot vabo za svoje kupčije.

«Ljudje, ki si jih naročil, čakajo spodaj.»

«Oh, imenitno! Ti si zlata vredna ženska. Ob tebi sem skoraj pozabil nanje.»

Smehljaj je preletel njene ustnice .Bledi, ovalni obraz so obkrožali črni lasje, oči pa so ji sijale z neko zatajevano strastjo, ki je vsakogar izzivala. Nosek je bil privlačno blag, ustnice polne in sveže. Vsi njeni gibi in njeno polno telo jo je izdajalo za žensko, ki svojih moči ne more razdati. Na videz je nanj učinkovala varljivo, čeprav mu je bila neskončno vdana.

«Helmut, preden bi se sestali, bi te postregla. Saj oni lahko čakajo. Medtem pa bi se raje midva pomenila nekaj stvari.»

Odhitela je in ga pustila samega. Wolf se je ozrl po sobi in ugotovil, da se od njegovega zadnjega obiska ni nič spremenilo. Uporabljal jo je le sam in izključno za svoje namene. V njej so se zgodile že spodbudne stvari. Miza, stoli, zavese, kavč, vse mu je zbujalo predstave, ob katerih ni mogel drugega, ko da se je zadovoljno nasmehnil in si mislil: «Pri ženskah učinkuje absolutno parada moškosti. Posebno pri takih, kakor je ta. Tu gospoduje pravica močnejšega, ker si ona želi, da jo nekdo vpreže v svoj voz in jo z bičem uči pokorščine; drugače mora ona pokoriti druge, to pa je zanjo kaj dolgočasna naloga.»

Prav hvaležen je bil majorju Hrastu, tajnemu agentu še izpred vojnih let, da mu je predlagal to hišo za javko in to žensko za steber obveščevalnega dela. Nikdar ne bo pozabil, kako je bilo, ko so se prvič sestali v tej sobi. Hrast, sedaj z šifra H-8, močan moški z bikovskim vratom, šarmanten, z rahlo osivelimi lasmi nad ušesi, za eno svetovno vojno starejši od njega, po izkušnjah pa mlajši za dve, je začel pri njej kariero. Wolf ga je hitro spregledal. Proučil je podatke o njem. Ločen, odtujen in naveličan samega sebe, je zatrovil svojo zagrenjenost v vročem naročju te ženske, in javka bi mu poleg vseh drugih pogojev in možnosti zvez idealno služila še za kaj razveseljivejšega. Da njegova ideja ni slaba, je bilo Wolfu takoj jasno. Zato se je, kot vsi pametni in dovolj nesramni ljudje, tudi on okoristil z njo, čeprav mu tudi lastnih nikdar ni zmanjkalo. Ženska je glede na ugodne kupčijske pogoje hitro in brez vsakršnih pomislekov pristala na sodelovanje. To mu je bilo všeč, ne da bi mu bilo sumljivo. Zadevo je takoj obrnil sebi v prid. Kar lahko koristi drugim, bo še laže koristilo njemu. Zato se je oglasil takoj naslednjega dne pri njej sam. Ko sta bila v sobi in sta se pogovorila o nekaterih poslovnih stvareh, ji je mimogrede podvoril. Pri slovesu

ATLETIKA

Italijansko prvenstvo «Indoor»

Dobri dosežki v prvem dnevu

GENOVA, 23. — Danes se je začelo v genovski športni palači 2. italijansko atletsko prvenstvo «indoor».

V prvem dnevu so dosegli dva nova italijanska rekorda «indoor». Na progi 800 m je Donata Govoni dosegla čas 2'11", in sicer v izločilnih tekih. Drugi rekord je padel na progi 200 m za moške: Tedeschi je razdaljo pretekel v 22"1. Edini naslov, ki so ga podelili danes je tisti v metu krogle: italijanski naslov «indoor» je osvojil Renato Bergonzoni z metom 17,62 m. V prvem tretutku so se sodniki zmotili in zmerili 18,62 m, natančnejše meritve so pokazale, da je met za meter krajši

Prvenstva se udeležuje skupno 252 tekmovalcev, med katerimi je 89 deklet. Svoje predstavnike ima v Genovi 74 društev. Organizatorji, ki so računali, da jih bo ta prireditev stala štiri milijone lir, so razdelili med genovske srednješolce 10 tisoč brezplačnih vstopnic. Tekaške discipline se odvijajo na leseni progi in doslej je ta naprava edina, ki jo je Italijanska atletska zveza postavila v Italiji v športni palači. Ker pa postaja atletika v dvoranah vse bolj priljubljena, bo FIDAL verjetno postavil letos podobne proge tudi v nekaterih drugih športnih palačah v Italiji.

stanju 1:2 in je komaj v 82. min. dosegel zmagoviti gol s Cinesinhom. V zadnjih minutah drugega polčasa je sodnik zaradi nešportne igre izključil Maraschija in Blutscha.

* * *

VIAREGGIO, 23. — Inter je osvojil prvo mesto na letošnjem mladinskem nogometnem turnirju v Viareggiu. V tekmi za prvo mesto se je pomeril s svojim mestnim rivalom Milanom in zmagal s tesnim izidom 2:1. Tekmi je prisostvovalo 15.000 gledalcev.

V srečanju za tretje mesto je turinski Juventus premagal Fiorentino komaj po streljanju enajstmetrovke, ker se je po regularnem času tekma končala pri neodločenem izidu 0:0. Končni rezultat v prid Turinčanom je bil 5:3.

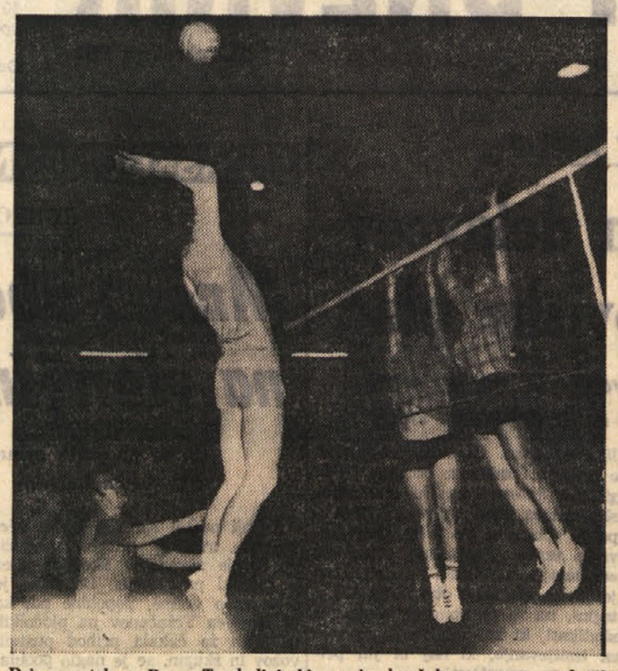

Prizor s tekme Bor - Tombolini, ki se je končala z zmago «plavih»

ODBOJKA

PRVENSTVO MLADINK

Odpor Primorca le v drugem setu

BOR — PRIMOREC 2:0 (15:4, 15:12)

BOR: Švagelj, Bolčina, Artač, Kalan, Ozbič, Hrovatin.

PRIMOREC: M. in W. Padovan, Ferluga, I. L. in S. Kralj, Šivic, Buzleta, G. in A. Čuk, Milkovič, Dragoni.

V nedeljo je bilo v predtekmi B lige na sporedu srečanje med ženskima mladinskima ekipama Bora in Primorca. Zmagal je Bor z izidom 2:0. V prvem setu so borovke z veliko lahkoto osvojile «petnajstico». Povsem neurejeno pa so zaigrale v drugem setu, tako da je bil Primorec nekaj časa celo v vodstvu. Toda borovke so njegov odpor strle in zmagale.

V nadaljevanju odbojkarskega prvenstva za mladinke so dosegli še naslednja izida:

Sokol — Zarja 2:0
Bor — Zarja 2:0

INKA

NOGOMETNA PRVENSTVA MLADINCEV IN NARAŠČAJNIKOV

VRSTA TESNIH IZIDOV V MLADINSKIH LIGAH

Mladinci

GAJA — SANT'ANNA 1:1 (0:0)

GAJA: Kante, Stranščak, Marc, Sinico, Verše, Grgič Janko (k), Čuk, Darko Grgič, Di Leonardo, Sergij Grgič, Ražem.

V zadnji tekmi mladinskega finalnega tekmovanja je Gaja igrala neodločeno z ekipo Sant'Anna in se je tako uvrstila na tretje mesto v tej posebni lestvici. Sant'Anna pa je na zadnjem mestu.

Nedeljska tekma, ki je bila na Proseku, je potekala v pustnem vzdušju, ali bolje v znaku utrujenosti po pustnih zabavah. Igralci obeh ekip so bili namreč izčrpani, utrujeni, tako da smo bili le redkokdaj priče kaki lepi akciji. V glavnem je bila igra enolična, počasna, brezidejna. Poleg tega pa je Gaja nastopila brez dveh standardnih igralcev, in sicer brez Metlike in Gojče, tako da ju je moral trener Fajdiga zamenjati z Di Leonardom in Sergijem Grgičem. Naj omenimo še, da igra Sergij Grgič običajno v vratih. S spremenjeno postavo in precejšnjo utrujenostjo res nismo mogli pričakovati od gajevcev več kot to, da so nasprotnikom iztrgali točko.

Tudi nogometaši Sant'Anne niso igrali ravno najbolje. Kot gajevci so bili utrujeni in so igrali nejevoljno.

Kronika tekme je bila zato dokaj revna. Nogometaši so v glavnem osredotočili igro nekje na sredini igrišča. Obrambi pa sta bili v bistvu nezaposleni. V drugem polčasu je kazalo, da so se igralci obeh ekip le nekoliko razživeli, začetni zanos pa je kmalu splahnel vse do 20. min., ko so gajevci le dosegli z Darkom Grgičem prvi gol na tej tekmi. Kmalu nato pa so tudi nasprotniki izenačili in tekma se je tako končala pri neodločenem stanju, kar je pravzaprav pravilno plačilo za obe ekipi.

b. l.

* * *

Sovodnje - Juventina 0:1 (0:1)

SOVODNJE: Devetak, M. Cotič, Cijan, Petejan, Marson, Minik, Peric, Čevdek, Tomažič, J. Cotič, Batistič.

JUVENTINA: Marusič, Rozze, A. Zanin, Bretovič, Pigo, Plesničar, Marvin, Montico, Volk, Collini, G. Zanin.

STRELEC: Marvin v p.p.

Štandreški nogometaši so v goriškem slovenskem derbiju povedli nad vrstniki iz Sovodenj z golom prednosti. Srečanje je bilo praktično ves čas zelo uravnovešeno in korektno. Gostje pa so se nekoliko bolje znašli na igrišču in so izkoristili priložnost, ki se jim je nudila.

— jo —

* * *

Naraščajniki

Gaja — Primorje 1:1 (0:0)

PRIMORJE: Ferfolja, Milič, Blažina, Štoka, Štrekelj, Šegina, Lo Casto, Verša, Husu, Verginella (Zanella), Černjava, 12 Kemperle.

GAJA: Moro, Milkovič, Brass, D. in B. Križmančič, Grisoni, Bertoni, Darni, Roveredo, J. Križmančič in Grgič.

STRELCA: B. Križmančič in Šegina.

Slovenski derbi med Gajo in Primorjem se je končal brez zmagovalca. Ekipi sta se razšli pri izidu 1:1, to pa predvsem po zaslugi sodnika, ki je dosodil dve enajstmetrovki, o katerih ne bi smelo biti ne duha ne sluha. Poleg tega pa je prvi polčas podaljšal za sedem minut, drugega pa celo za enajst. Pri takem sojenju je bilo nemogoče predvajati lepo igro. «Rdeče-rumeni» so igrali nekoliko bolje od gajevcev, predvsem v prvem polčasu, vse njihove strele pa je vratar Gaje odlično ubranil.

V vrstah Primorja je prvič v tem prvenstvu nastopil vratar Ferfolja, ki je opravil svojo nalogo povsem zadovoljivo. V obrambni vrsti sta izstopala prosti branilec Štrekelj in Štoka; Milič je naletel na črn dan, nekoliko bolje je bilo z Blažino. Sredi igrišča so igrali Verša, Šegina in Verginella. Medtem ko sta prva dva igrala kot običajno, se je Verginella že po prvih minutah precej utrudil in je zaigral pod svojimi zmožnostmi. V napad se je vrnil srednji napadalec Husu, ki je skupaj z Lo Castom in Černjavo večkrat zaposlil Gajino obrambo.

Gaja se je izkazala kot zelo solidna ekipa, v kateri izstopata vratar in prosti branilec Križmančič.

Že v prvih minutah je prevzelo Primorje igro v svoje roke in potisnilo nasprotnika na njegovo polovico igrišča. Napadalci pa so preveč preigravali in tako olajšali delo obrambi. Proti sredini polčasa so pričeli «rdeče-rumeni» streljati od daleč, nato je Šegina le za las zgrešil, nekaj minut kasneje pa je Lo Casto preigral branilca in močno streljal. Žoga se je odbila od vratnice, nanjo se je pognal Černjava, ki pa je sam pred vrati zgrešil. Pred koncem polčasa je Šegina poslal močan strel proti vratom, toda vratar je rešil; minuto kasneje je Verša silovito streljal prav pod prečko, vratar pa je ponovil prejšnji strel in odbil v kot.

V drugem polčasu je raven igre precej padla. Igralci so bili utrujeni in podaje so bile večkrat netočne. Vse je kazalo, da se bo tekma končala brez gola, ko si je sodnik izmislil enajstmetrovko v korist Gaje. Vse pritožbe so bile zaman. Streljal je Križmančič, toda vratar Ferfolja je žogo odbil. Sodnik pa je ukazal enajstmetrovko ponoviti, češ da se je vratar premaknil pred strelom. Tokrat Križmančič ni pogrešil. 1:0 za Gajo. Po prejetem golu so se Prosečani vrgli z vso silo v napad. Nekaj pred koncem si je sodnik ponovno izmislil enajstmetrovko, tokrat v korist Primorja. Streljal je Šegina, toda točno v vratnico. Sodnik je tudi sedaj ukazal enajstmetrovko ponoviti. Zopet je streljal Šegina in realiziral. 1:1. Pri tem je bilo tekme konec.

Najboljši pri Primorju so bili Štoka, Štrekelj in Blažina, pri Gaji pa je izstopal Križmančič.

Kempi

* * *

BREG — FORTITUDO 2:1 (2:1)

BREG: Sancin, Pavletič, Slavec, Samec, Žerjal, Glavina, Bržan, Sovič, Kocijančič, Saksida, Strnad.

V Padričah je bilo odigrano nogometno srečanje med Bregom in Fortitudom. V vrstah Brega sta nastopila dva mlada in obetajoča igralca: Pavletič in Bržan, namesto standardnih Ote in Predonzanija. Oba novinca sta uspešno opravila «zrelostni izpit» in pripomogla k zmagi Brežanov.

Nasprotnik Fortitudo je prišel na igrišče v svesti si močnejšega, saj je pred kratkim v tekmovanjih za pokal Pacco našo postavo premagal. Toda tokrat je držal pregovor: Ne delaj računov brez krčmarja! in Breg je zasluženo zmagal, ker je pokazal zrelo in temperamentno igro.

Fortitudo izbere igrišče z vetrom v prid in se takoj požene v napad. Vratar Sancin ima v teh začetnih potezah težko delo. Njegovi posegi pa so vedno uspešni. Do 8. min. je Fortitudo v rahli premoči, toda ne realizira. Brežani večkrat prevzamejo vajeti igre v svoje roke in se nevarno približajo vratom Fortituda. Tako pride v 10. min. do kazenskega strela v korist Brežanov: Strnad lepo poda Kocijančiču, ki točno zadene cilj. Fortitudo reagira, toda tako se izpostavi nevarnemu protinapadu Brega: Bržan dobi dolgo žogo na desni strani in jo posreduje v kazenski prostor. Vratar jo sicer prestreže, toda je ne zadrži; Glavina se je polasti in jo porine v mrežo. Ponovna reakcija Fortituda, ki dvakrat zaporedoma zaposli Sancina. Ta odbije žogo v polje, kjer jo veter zaustavi. Nasprotno levo krilo se je polasti in je gol. Do konca polčasa Sancin še enkrat lepo brani.

V začetku d.p. Fortitudo še enkrat poskusi svojo srečo, toda Bregova obramba je neizprosna. Po 17. min. se Fortitudo vda, igra brez prepričanja in se ukloni Bregovi boljši igri. V 26. min. je še zadnja lepa akcija razigranih Brežanov. Kocijančič gre sam proti vratom. Nasprotna obramba ga zruši v kazenskem prostoru, toda sodnik ni tega mnenja in dosodi strel izven kazenskega prostora, ki gre mimo vrat. Toda to ne učinkuje na končni uspeh, saj sta vseeno obe točki, kot plačilo za lepo opravljeno delo, varno v rokah «plavih».

IST

MLADINSKE KOŠARKARSKE LIGE

Najmlajši borovci v finalu minibasketa

NARAŠČAJNIKI

LLOYD B — BOR 47:33 (30:10)

BOR: Kapič 6, Koren 2, Kosmina 6, Barazzutti 8, Nadlišek 4, Francia 9, Žetko, Kalc.

SODNIK: Cozzolino.

Borovci so v nedeljo odigrali zaostalo tekmo naraščajniškega prvenstva proti tretjemu na lestvici, to je proti ekipi Lloyd B. «Plavi» so igrali presenetljivo dobro, predvsem v drugem polčasu. Žal pa naši mladi košarkarji niso igrali v enakem slogu tudi v prvem delu igre in so morali tako poraženi z igrišča. Sicer pa je tudi to srečanje — kot vsa nedeljska — potekalo v pustnem vzdušju in igralci obeh ekip so igrali dokaj zaspano.

V prvem polčasu je celo kazalo, da bodo «plavi» doživeli pravo katastrofo, saj so v dvajsetih minutah igre dosegli komaj 10 točk. V drugem polčasu pa so igrali kot prerojeni in so tudi dosegli več košev kot nasprotniki.

Najboljši borovec je bil Francia, a tudi ostali so igrali požrtvovalno in so zato vredni pohvale.

LLOYD A — POLET 64:38 (35:26)

POLET: Sosič 13, Daneu 4, Košuta, Jugovič 8, Guštin 3, Dolenc, Gantar 10, Kraus, Starc.

LLOYD A: Ricatti 6, Kaucich 8, Donati 7, Bertetti 9, Colli, Bibuli 2, Codiglia 7, Zurch 12, Sardos, Vecchiato 13.

SODNIK: Pisani.

Poletovci so morali tudi na lastnih tleh kloniti najmočnejšemu nasprotniku tega prvenstva. Lloyd A namreč zanesljivo vodi na lestvici in je prepričljivo zmagal v tem naraščajniškem prvenstvu, kjer ni doživel niti enega poraza. Kljub boljši tehnični in telesni pripravi gostov, pa poletovci nikakor niso predali orožja in so bili v prvem polčasu skoraj enako vredni nasprotnik lloydovcem, ki so se morali močno potruditi, da so zaustavljali pobude domačinov.

Žal pa so naši predstavniki v drugem delu igre popolnoma odpovedali. To so seveda izkoristili gostje, ki so si nabrali dokajšnjo prednost in so tudi zanesljivo zmagali.

MINIBASKET

BOR — SABA ORANSODA 30:4

BOR: Valter Sosič (k) 26, Andrej Pegan 2, Ambrožič 2, Štefan Pegan, Bak, Kocjančič, Razini, Lozej.

SABA ORANSODA: Romanelli, Raimondi, Julianelli, Geatti, Bais 4, Botteri, Siligato, Grando, Ščuka, Siracusa.

SODNIK: Persoglia.

Borovi najmlajši košarkarji so v soboto igrali prvo prvenstveno tekmo najmlajših letnikov (1961, 1962, 1963) za Veliko nagrado Coca-Cole. «Plavi» so v svojem prvem srečanju dosegli veliko zmago na račun Saba Oransode. Naši košarkarji so namreč zmagali kar s 30:4, tako da so si avtomatično priborili pravico nastopa v finalni tekmi, ki bo danes ob 17. uri.

Glavni junak sobotne tekme je bil «poletovec» Valter Sosič, ki je ojačil Borove vrste. Sosič je bil za vse nasprotnike neustavljiv. Dosegel je namreč kar 26 točk; urejal je igro in bil najboljši v obrambi. Dobro sta se izkazala tudi Ambrožič in Andrej Pegan.

b. l.

SPDT sporoča, da bo od jutri dalje, v Tržaški knjigarni na razpolago tekmovalcem ciklostilirana pola s končnim pravilnikom, z obvestili, startnim vrstnim redom itd. Priporočamo posebno predstavnikom društev, da polo dvignejo, ker bo na dan tekmovanja v veliko pomoč.

KOŠARKA

V TELOVADNICI TRISSINO

Danes ob 17. uri Inter 1904-Bor

Ker se je prvenstvo v minibasketu za najmlajše letnike zavleklo in ker bodo deželna finalna tekmovanja že v nedeljo, so morali prirediteljі že ta teden izbrati najboljšo mestno ekipo, ki bo v nedeljo igrala v Tržču. Prireditelji pa so po prvem kolu tega prvenstva ugotovili, da sta najmočnejši ekipi prvenstva Inter 1904 in Bor. Zato so odločili, da se bosta ti moštvi pomerili danes v finalni tekmi v telovadnici Trissino, ob 17. uri.

NOGOMET

VICENZA, 23. — V tekmi veljavni za četrtfinale srednjeevropskega pokala je domači Lanerossi premagal avstrijsko moštvo Salzburg 3:2. Tekma je bila zelo napeta, saj je Lanerossi zaključil prvi polčas pri stanju 1:2 in je komaj v 82. min. dosegel zmagoviti gol s Cinesinhom. V zadnjih minutah drugega polčasa je sodnik zaradi nešportne igre izključil Maraschija in Blutscha.

* * *

V MOŠKI ODBOJKARSKI C LIGI

Dobra igra Krasa proti Audaxu (GO)

V soboto bodo krasovci gostili nevarno ekipo gasilcev iz Bergama

KRAS — AUDAX (Go) 3:0 (15:5, 15:5, 15:12)

KRAS: Drasič (k), Persinger, Vesnaver, L. in R. Milič, Budin, Guštin, Živec, Škrk, Simoneta.

AUDAX: Pagotto (k), Valli, Venturini, Salaseo, Ulian, D'Alto, Gerin, Digeso.

SODNIK: Moreale iz Vidma.

STRANSKI SODNIK: Tranquillini, zapisnikar Pontani.

V 10. kolu moške C lige je Kras odpravil goste iz Gorice s 3:0. Tekmo so odigrali v Miljah, ker je bila telovadnica na stadionu «1. maj» zasedena zaradi plesa. Igralci Krasa so se na «domačih» tleh dobro odrezali, a v glavnem po zaslugi predstavnikov obsoškega mesta, ki niso nudili skoraj nikakršnega odpora. Kras je potreboval dragocene točki, da bi utrdil svoj položaj v lestvici in je zato stopil na igrišče s trdno voljo do zmage. «Belordeči» so zato skrbno gradili igro in tolkači so skoraj vedno ukanili nasprotnikovo obrambo. Kras je v prvih dveh setih diktiral gostom svoj tempo igre in tako je Audax zbral v vsakem nizu le pet točk.

V tretjem setu pa so Krasovi odbojkarji nekoliko popustili in Goričani so takoj povedli s 7:4, na kar je Kras odgovoril in se približal nasprotniku. Tedaj smo bili priče najlepšim potezam tekme, ko sta se obe ekipi borili za vsako točko. Po nekaj menjavah servisa je Audax povedel celo z 12:9, ko je Kras uredil svoje vrste in zaključil tekmo v svojo korist.

V soboto čaka ekipo Krasa težka naloga, ko bodo gostili gasilce iz Bergama, ki trenutno zasedajo višje plasti lestvice. Ta šesterka je že zadala «belordečim» pekoč poraz in zato se ji bodo skušali naši predstavniki oddolžiti. Tudi to tekmo bo Kras odigral v občinski telovadnici v Miljah, ker bo dvorana stadiona zasedena.

-Z-

NAMIZNI TENIS

V NEDELJO

NEPRIČAKOVANA ZMAGA REPREZENTANCE TRSTA

V nedeljo so odigrali v Trstu mednarodno namiznoteniško srečanje med ženskima reprezentancama Trsta in Kopra. Koprsko ekipo so sestavljale Vučič Silvana, Sulkan Slava in Vesel Eva, članice namiznoteniškega kluba Semedela. V tržaški reprezentanci pa so igrale Sonja Milič (Kras), Polli Gea (Julia) in Hauser Flavia (ARAC). Trst je nepričakovano zmagal z visokim izidom 8:1.

V tem srečanju je zelo dobro igrala Flavia Hauser, ki je gladko premagala vse tri nasprotnice, medtem ko so bile ostale tekme skoraj do konca neodločene. Najlepšo tekmo sta odigrali Sulkanova in Miličeva, ker uporabljata obe napadalno igro. S. Milič je pokazala precejšen napredek glede na zadnje tekme, ki jih je odigral Kras v okviru mladinskega ekipnega deželnega prvenstva. Z učinkovitim napadom je premagala Silvano Vučič in Sulkanovo, čeprav je tudi tokrat pogrešila precej lahkih žog.

TRST — KOPER 8:1

Izidi:

Milič — Vučič 1:2 (14, —16, 12)
Polli — Sulkan 2:1 (—13, 13, 17)
Hauser — Vesel 2:0 (17, 8)
Milič — Sulkan 2:1 (19, —20, 21)
Hauser — Vučič 2:0 (16, 19)
Polli — Vesel 2:0 (23, 18)
Hauser — Sulkan 2:0 (13, 19)
Milič — Vesel 2:1 (19, —14, 19)
Polli — Vučič 2:1 (11, —18, 16)

E. B.

ŠPORT NA TV

RIM, 23. — V sredo, 24. februarja bodo po italijanski TV na nacionalnem sporedu ob 16.30 predstavili letošnji 54. «Giro d'Italia». Zaradi tega ne bodo prenašali hokejske tekme iz Cortine, kot je to bilo prej najavljeno.

ODBOJKA

Sofijski Levski je premagal budimpeštansko šesterko Ujpest Dozsa s 3:1 v četrtfinalu tekmovanja za pokal evropskih odbojkarskih prvakov.

KOLESARSTVO

V Comu so ustanovili žensko kolesarsko hišo, za katero bo nastopalo šest tekmovalk, od katerih je ena že poročena. Najboljša tekmovalka te skupine je 22-letna Morena Tartagni, ki je na zadnjem svetovnem kolesarskem prvenstvu zasedla v cestni vožnji tretje mesto.

ATLETIKA

ZAHODNI BERLIN, 23. — Mladi nemški skakalec v višino Thomas Zachrias je postavil nov nemški «indoor» in absolutni rekord v skoku v višino z značko 222 cm. S tem je izboljšal prejšnji rekord Lotharja Dosterja za en centimeter. 222 cm je obenem letošnji najboljši dosežek na svetu.

Dariju Slugi je žena Cvetka povila hčerko

KRISTINO

Ob tej priliki čestitajo svojemu nogometašu odbor in tekmovalci športnega društva Primorec iz Trebč, mali Kristini pa želijo obilo sreče in zdravje v življenju.

SMUČARSKI SKOKI

5. POKAL LOKEV

Na ekipni lestvici Vrhnika pred Lokvami

V organizaciji domačega smučarskega kluga je bilo na Lokvah tekmovanje v smučarskih skokih na 35-metrski skakalnici za 5. pokal Lokev. Tekmovanja se je udeležilo 21 skakalcev iz Primorske in Notranjske.

Ob odlični organizaciji in na dobro pripravljeni skakalnici je prireditev odlično uspela. K temu so mnogo prispevali skakalci z Vrhnike, ki so zmagali tudi v ekipni konkurenci in osvojili pokal Lokev. Presenetili so tudi skakalci domačega kluba, ki so zmagali v dveh kategorijah in ekipno zavzeli odlično drugo mesto.

REZULTATI

Člani:

1. Grom, Vrhnika (31,0 - 32,0) 200,8 točke
2. Kunstel, Vrhnika (29,0 - 32,0) 197,6 točke
3. Kolenc, Lokve (30,0 - 31,0) 194,6 točke

Mladinci:

1. Krivec, Lokve (26,5 - 27,5) 173,4 točke
2. Ogrin, Vrhnika (23,5 - 25,5) 166,5 točke
3. Kogoj, Lokve (22,5 - 23,5) 148,6 točke

Pionirji:

1. Bizjak, Lokve (24,0 - 25,5) 163,2 točke
2. Černigoj, Predmeja (24,5 - 25,5) 161,0 točk
3. Velikonja, Predmeja (23,0 - 24,5) 158,5 točke

Ekipno:

1. Vrhnika 686,4
2. Lokve 679,8
3. Predmeja 634,6

Rajmund Kolenc

SMUČANJE

Danes in jutri bo tržaški športni krožek Internazionale 1904 organiziral v Trbižu 4. vsedržavno prvenstvo Italijanskega združenja športnih krožkov v smučanju. Na sporedu bo veleslalom, smuk in tek za mladinske in članske kategorije. Nastopili bodo člani krožkov AICS iz dvanajstih mest iz vse države.

OBVESTILA

ŠD Polet organizira v nedeljo, 28. t.m. izlet v Trbiž, ob priliki zimskih športnih iger.

Vpisovanje v trgovini čevljev M. Malalan.

* * *

SPDT organizira v nedeljo, 28. februarja, ob 5. zimskih igrah, avtobusni izlet v Sv. Anton pri Trbižu. Vpisovanje v Ulici Geppa 9/I, kjer se lahko plača vpisnina 1.600 lir. Iz organizacijskih razlogov se vpisovanje zaključi v četrtek, 24. februarja dopoldne. Za vsakega izletnika je obvezno, da pove kraj vstopa na avtobus. Če bo vpisanih več kot 10 izletnikov, bo avtobus peljal tudi preko Padriča, Trebč, Banov itd.

25-LETNICA USTANOVITVE PD «S. ŠKAMPERLE»

V okviru proslav, ki jih bo priredilo društvo, bo tudi

Kraška avtomobilska vožnja

in sicer 7. marca. Proga bo potekala po Krasu, na obeh straneh meje. Tekmovanje se bo zaključilo s skupnim kosilom. Udeleženci morajo imeti za prehod meje prepustnice. Vpisovanje v društvenih prostorih vsak večer (razen ob sobotah) od 20.30 do 21.30, od 1. februarja dalje. Vpisnina — katero je treba poravnati že ob vpisu — znaša 3.000 lir.

pa ji je podržal roko in jo dolgo gledal, kot se je ne bi mogel nagledati in je ne zapustiti. Tudi v njenih očeh se je vžgal plamen, ki je lahko mnogo obetal. Takrat je vedel, da je H-8 opravil pri njej in da bo njegovo mesto zasedel on. Žeto ga je prav na hitro, takoj ko se je spoznal z vsemi stvarmi, ki jih je H-8 napletel, poslal v partizane. Od njega si je mnogo obetal, že glede na to, da si je znal poiskati tako imenitno žensko. Še istega večera, ko je H-8 odšel, je bil Wolf z njo v postelji. Potem je odstranil vse, ki so se še vrteli okoli nje, tako da je ostal sam. Ne samo to, da ga je presenetila s svojo ženskostjo, presenetila ga je tudi s svojo bistroumnostjo. Njene organizatorske sposobnosti so bile zavidanja vredne. Pokazala se je kot dobra učenka, ki slepo uboga in obožuje učitelja. Vse te lastnosti pa so mu prijale in je vse spretno izrabil. Vpregel jo je v voz, iz katerega se ni bilo mogoče izpreči. Navdušilo pa ga je to, da se je v tem vozu dobro počutila in mu mnogo koristila. Priporočila mu je nekaj uporabnih ljudi in ga povezala s Fronto. Organizirala je celo nekaj sestankov na katerih se je sestal Wolf s predstavniki oboroženega gibanja. Tu se je predstavil kot skriti protifašist, ki želi pomagati osvobodilnemu gibanju in preprečiti mnoge nepotrebne žrtve.

Resničnost svojih izjav in namenov je dokazoval s staro, obledelo legitimajo socialdemokratske stranke še pred Hitlerjevim nastopom. Na široko je govoril čez fašizem in obetal v Nemčiji spremembe, ki bodo prinesle mir Evropi. Seveda njegove besede ne bi padle na ugodna tla, če ne bi dal nekaj uporabnih informacij in orožja.

V takih zvezah je videl dvojno korist. Prišel je v stik z nasprotnikom in izgubil strah pred anonimno silo gibanja. Pri njegovem delu mu je to bolj koristilo kot škodovalo. V svojih zvezah je šel prek meje službenih pooblastil; to pa je bilo koristno za njegovo osebno varnost.

Vrnila se je s pladnjem jedil in steklenico vina. Medtem ko je jedel, mu je pripovedovala o svojem delu v Fronti. Z navdušenjem jih je proglašala za naivne in se ponašala s tem, da je napravila vse, kar ji je naročil. Posebno zaupanje si je pridobila, ko je poročala Fronti o stanju v nemških enotah, o transportih in nemških načrtih, za katere naj bi zvedela iz razgovorov z nemškimi vojaki, ki so se ustavljali v njeni gostilni. Tudi sanitetni material, nekaj municije in pištol je pripomoglo k temu, da jo ima Fronta za zanesljivo.

Wolf se je smejal s polnimi usti:

«Imenitno igraš. Kakšen skrit obveščevalni talent. Pridobila si boš še večje zaupanje. V mislih imam nove načrte. Zaprli bomo nekaj ljudi, ki nimajo kaj posebnega nad seboj in niso nevarni. Potem boš posredovala zanje, in izpustili jih bomo. In še nekaj ti bom povedal, kar vzeni resno: dal bom zapreti vse, ki se vtikajo vate; vsi ti bodo tudi izginili, zato ti svetujem, ne želi jim slabo.»

Bila je presenečena, da ji posveča tako pozornost. Po končani vojni se ji je odpirala sijajna bodočnost. Major je samec in na tihem je upala, da bi pustila moža in vzela majorja. Bil je to del njenih sanj o velikem življenju, kakršnega bi rada živela. K takemu življenju pa bi ji pomagal samo denar. Veliko denarja, o katerem je sanjala še kot ubogo dekle revne matere, ki ji razen lepote ni mogla dati ničesar drugega.

«Helmut, ne boj se zame! Tvoja sem. Ne bom se dala premamiti nikomur,» ga je večkrat prepričevala, obenem pa je znala netiti njegovo ljubosumje, o katerem ni niti malo dvomila, da bi bilo igrano.

«Saj ti zaupam. Če ti ne bi zaupal, mi ne bi bilo do tebe, kolikor mi je,» je dejal major, mislil pa si je: «Ženska je ženska. Največje zaupanje je, če omejim njene možnosti za izdajo na minimum. Kar misli naj si, da sem ljubosumen.»

Potem mu je izročila poročila, ki so prispela po posebnih zvezah. Wolf jih je odprl in zadovoljno preletel.

H-8 mu je poročal, da je postal načelnik v štabu brigade Janka Premrla-Vojka. Priložil je skico pohodov brigade in njenih položajev na Cerknem. Sledila so pojasnila o oborožitvi in o opremi ter o stanju v enotah. Nadalje spiski komandantov in komisarjev. T-2 je poročal, da je postal komandant bataljona. G.-6 se je vrinil v partijski komite. X-12 pa je poročal o sabotažah in poizkusih pobijanja funkcionarjev med bojem.

Wolf, ki je poročila površno preletel, je v duhu sestavljal poročilo za generala in s tem v zvezi delal načrte za izvedbo nalog v ofenzivi, ki so jo pripravljali. Ko je prebral, je poklical moža, ki sta ga čakala. Prvi je bil tridesetleten brezposeln mesar, z grobim obrazom in kožo, podobno drevesni skorji. Že leto dni je postopal in delal priložnostno ter vohunil za Nemce. Vendar je prejemal le toliko, da se je preživljal. Zdaj ko je stal pred nemškim majorjem, ni vedel, kam bi obrnil svoje potuhnjene in brezizrazne oči. Drugi pa je bil neznaten človeček, na pol izučen krojač. Iz vasi pod gorami je poročal Nemcem o Fronti in o delu terencev. Bil je bledičen, z ošiljenim nosom in živimi, preiskujočimi očmi.

«Jutri lahko odideta prek dogovorjene zveze na Primorsko v brigado.»

Ko sta prejela naloge za svoje delo, je dejal major:

«Dvojna plača se vama nabira na knjižico. Po uspešno opravljenih nalogah dobita še posebno nagrado.»

Odšla sta. Ko je potihnilo štorkljanje po stopnicah, je Doris dejala: «Nič kaj simpatična človeka. S prvim se ne bi rada srečala kje na samem.»

Wolf se je zarežal: «Misliš, da sta simpatična meni? Velika umetnost je krotiti in usmeriti take primitivce.»

«Jaz jima ne bi zaupala.»

«Ni se bati za njiju. Tadva imata dovolj umazane roke in za njiju obstaja samo ena pot: da delata to, kar sta začela. So pa še zanimivejše stvari. Pred nekaj dnevi sem iz begunjskih zaporov izpustil tri, ki bodo odšli v partizane. Istočasno pa jih bom kompromitiral, da so poslani. Zgrabili jih bodo in jih privili, da se jim bo jezik razvezal kot gramofon. Povedali bodo stvari, ki bodo koristile nam in ne njim. To povzroča v partizanskih vrstah strah pred gestapom in zbuja nezaupanje med njimi samimi.»

Doris je strmela vanj z vprašujočimi očmi. «Tako izgubite mnogo ljudi.»

Wolf se je zakrohotal: «Saj jih imamo za to,» nato pa je skušal malo popraviti nerodni vtis, ki so ga njegove besede napravile nanjo. «Seveda pošljem take, ki ne zaslužijo drugega. Ti so za vabo, da odvrnejo lisičje nosove obveščevalcev drugam, stran od velikih rib. Velika riba, kot je H-8, pa je vredna sto malih in še več, moja draga. Tako se ustvarja zmeda in s strahom se zmanjšuje sposobnost za boj. Končno je to enostavna zadeva. Nič drugega, kot če pri šahu žrtvuješ kmeta, da rešiš trdnjavo. Ali še bolj preprosto: žrtvuje se bataljon, da obkoljena divizija prebije fronto. Taki tipi pa bodo pri njih ustvarili vzdušje sumničenja, ki bo pokvarilo njihovo opevano tovarišijo. Z negotovim občutkom, kdaj in kje te bo kdo izdal ali te ustrelil v hrbet, pa se vojna težko vodi. To je nekaj osnovnih zamisli, katere nam pomagaš uresničevati tudi ti.»

Žensko je za hip objela tesnoba, ki jo je opazil tudi major; vedel je, da je zadel v živo. Vstal je in pogledal na uro. «Točno še eno uro in sedemintrideset minut imam časa.»

«Oh ne, Helmut,» se je zdrznila Doris. «Vedno se ti tako mudi,» mu je očitala.

«V vojni smo in čas je zlato.»

«Prav imaš, Helmut, tudi jaz tako mislim.»

Stopila je k vratom in obrnila ključ. Prižgala je zatemnjeno lučko in ugasila večjo. Sobo je napolnil topel somrak. Ovila mu je roke okrog vratu. Upognil jo je in omahnila mu je na kavč.

DRUGI DEL

KRI NA LISTJU

Kdor zna umreti,
ne zna biti suženj.
Seneca

1

Na večer se je cunjasta megla, ki se je valila po pobočjih gora razkadila. Čez sedlo je potegnil severovzhodnik. Redka drevesa ob goličavi so zadrhtela. Listje se je usipalo z vej in se vrtinčilo v vetru kakor roji pijanih metuljev. Izgubljeno je padalo na orumenelo travo.

(Nadaljevanje sledi)

Uredništvo TRST Ul. Montecchi 6/II PP 559 Telefon 93 808 94 638
Podružnica GORICA Ul. 24 Maggio 1/1 Telefon 33 82
Uprava TRST Ul. Montecchi 6/II Telefon 95 823
Ul. sv. Frančiška 20 Telefon 37 338

Naročnina
Mesečno 950 lir — vnaprej, četrtletna 2.700 lir, polletna 5.200 lir, celoletna 9.600 lir. Letna naročnina za inozemstvo 15.500 lir. SFRJ posamezna številka v tednu in v nedeljo 80 par, mesečna 14 din, letna 140 din.
Poštni tekoči račun Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374

PRIMORSKI DNEVNIK

24. februarja 1971

Za SFRJ Tekoč račun pri Narodni banki v Ljubljani 501-3-270/1 «ADIT» - DZS, Ljubljana, Gradišče 10/II nad. telefon 22 207

Oglasi Za vsak mm v višini enega stolpca: trgovski 200, finančno upravni 300, legalni 400, osmrtnice in sožalja 200 lir. «Mali oglasi» 50 lir beseda. Oglasi za tržaško in goriško pokrajino se naročajo pri upravi. Iz vseh drugih pokrajin Italije pri «Società Pubblicità Italiana».

Odgovorni urednik Stanislav Renko Izdaja in tiska ZTT - Trst

V Tripolisu se je začelo posvetovanje za povišek cen sredozemskemu petroleju

Navzoče so delegacije Libije, Alžirije, Saudove Arabije in Iraka - Po zaključku posveta bo Libija nadaljevala pogajanja s petrolejskimi družbami

TRIPOLIS, 23. — Na sedežu libijskega ministrstva za načrtovanje v Tripolisu so se z enodnevno zamudo sestale delegacije Saudove Arabije, Alžirije, Libije in Iraka, da bi razpravljale o povišku cen za petrolej, ki ga izvažajo države skozi pristanišča ob Sredozemskem morju. V dobro obveščenih krogih so prepričani, da bo posvetovanje trajalo tri dni.

Delegacije štirih držav sestavlja približno po deset oseb in v glavnem so to iste delegacije, ki predstavljajo posamezne države v organizaciji OPEP, katerega kongres je potekal pred kratkim v Teheranu. Vodijo jih ministri za petrolejsko industrijo: za Libijo Ezedin Maburk, za Alžirijo Belaid Abdeselam, za Irak Sasum Hamadi in za Saudovo Arabijo Ahmed Zaki Jamani. V alžirski delegaciji sta tudi dva predstavnika, ki sta vodila in bila navzoča pri pariških pogajanjih za petrolej, Ajmed Gozali in Haut Lahucin (predsednika družbe «Sonatrans» oziroma «S.N. Repal»). Glasnik posvetovanja bo libijski minister Maburk, ki pa danes ni hotel dati nobene izjave, glede na to, da se je posvet komaj začel.

V Tripolisu se je vsekakor izvedelo, da je včeraj govoril o petroleju med javnim zborovanjem v manjšem kraju Homs (kakih 100 kilometrov od Tripolisa) namestnik ministrskega predsednika Abdesalam Djalul. Dejansko je samo ponovil to, kar je že večkrat izjavil alžirski minister o cenah sredozemskega petroleja. «Teheranska pogodba nam dovoljuje, da uresničimo večji dobiček,» je izjavil libijski minister, «vendar nas to ne sme zadovoljiti. Boriti se moramo in se bomo, da izterjamo od petrolejskih družb, ki so nas dolga leta izkoriščale, čim več.» Povedal je dalje, da namerava Libija takoj po zaključku posvetovanja v Tripolisu nadaljevati z dvostranskimi pogodbami s petrolejskimi družbami, ki izkoriščajo libijske petrolejske vrelce.

Popolnoma jasno je, da gre za koordinacijsko posvetovanje, med katerim bi morale posamezne države določiti, do kod lahko segajo njihove zahteve po povišku cen za surovino. Gre za približno 280 milijonov ton surovine, ki jo države izvažajo skozi sredozemska pristanišča, točneje: 160 milijonov ton izvaža Libija, približno 45 Alžirija, 25 Saudova Arabija (skozi naftovod «Tapline») in približno 50 Irak. Približno 600 milijonov ton surovine uvažajo zahodnoevropske države.

V libijsko glavno mesto so zvečer že dospeli nekateri predstavniki zainteresiranih petrolejskih družb, ostale pa pričakujejo verjetno že jutri. Zdi se, da ni predstavnikov nihče povabil, pač pa da so se odločili za prihod, v predvidevanju, da bi se lahko kmalu začela pogajanja z izvozniki.

Umrl je Alexandre Brefford

PARIZ, 23. — *V Parizu je danes umrl znani humorist in gledališki avtor Alexandre Brefford. Njegovo delo, ki je poželo največ uspeha, je bilo «Irma la douce». Star je bil 70 let in delal najrazličnejše stvari, od težaka do voznika, od kramarja pa do zastopnika, končno je dobil službo pri satiričnem tedniku «Le Canard enchaine».*

14-letnik obsojen na dosmrtno ječo

MARIETTA (Georgija), 23. — Sodišče v Marietti je včeraj obsodilo na dosmrtno ječo komaj 14-letnega dečka. Ime obsojenca ni znano, pač pa so znani vsi prekrški, ki jih je deček zakrivil: gre za telesno nasilje, rop in tatvino avta. Izvedelo se je tudi, da je deček pobegnil iz neke poboljševalnice, nakar je posilil 27-letno žensko, še prej pa je zaklenil v bližnjo sobo komaj 4-letnega sinčka žrtve.

Odstop podravnatelja ameriške ustanove NASA

WASHINGTON, 23. — Namestnik ravnatelja ameriške vesoljske ustanove NASA Julian Scheer je včeraj zapustil svoje delovno mesto. Vest je sporočil ravnatelj George Low, ki pa ni pojasnil vzrokov nenadnega odstopa. Julian Scheer je star 45 let in je bil namestnik ravnatelja vse od leta 1963.

Mednarodna jazz-revija v Bergamu

BERGAMO, 23. — *Tretja mednarodna revija jazz-glasbe bo letos v Bergamu, v gledališču Donizetti od 19. do 21. marca.*

Prvi dan bodo nastopali «Trio Marco di Marco», ansambel «Paul Bley and Annette Pescock Syntetizer Show», kvartet ameriškega violinista Joeja Venutija in novi ansambel Chicka Corea «Tre Circle». V drugem dnevu bodo stopili pred občinstvo sekstet «Jazz Bergamo», trio «Surman - Philipps, Stu Martin» in kvintet trobentača Freddiea Hubbarda, zadnji dan pa bodo na vrsti kvartet «Blue Note», sekstet «Enrico Intra» in znani vibrafonist Lionel Hampton z ansamblom «All Star Inner Circle» ter z Illinoisem Jacquetom in Miltom Bucknerjem.

PARIZ, 23. — Namestnik glavnega tajnika KPF Georges Marchais je med radijskim intervjujem izjavil, da pojav «gauchieste» ni nevaren in ne povzroča nobene skrbi. «Popolnoma jasno je, da so mladi nestrpni in da nas skušajo prehiteti, izkušnja pa nas uči, da taki pojavi vedno propadejo, dejansko lahko že opažamo, da so precej šibki. Razumeti morajo, da ni neorganiziran boj nikoli ploden», je zaključil svoj intervju.

«Teden kinematografske kulture» v Cannesu

CANNES, 23. — *V okviru mednarodnega filmskega festivala, ki bo v Cannesu od 14. maja dalje, so organizirali tudi «mednarodni teden kinematografske kulture». Med «tednom» bodo vrteli filme, ki so bili prvo ali drugo delo kakega mladega režiserja, ki niso nastopali na nobenem drugem filmskem festivalu v Evropi in ki so bili izdelani v zadnjih dveh letih.*

STAVKE V ANGLIJI

Nad milijon delavcev zahteva poviške plač

Stopnjujeta se nasprotovanje in odpor proti sindikalni zakonodaji, ki jo pripravlja vlada

LONDON, 23. — Val stavk, ki se stopnjujejo, množijo in križajo, čedalje bolj razburja angleško javnost. Nekaj časa so bili vsi prepričani, da bo delavstvo popustilo, napetost pa narašča, ne da bi se spori rešili vsaj v kaki kategoriji. Trenutno zahteva poviške plač in mezd nad milijon delavcev, že peti teden stavkajo poštni uslužbenci in že četrti teden delavci avtomobilske industrije, stavko pa so napovedali tudi tiskarji.

Že večkrat so napovedali rešitev spora med poštnimi uslužbenci in ravnateljstvom. Tajnik osrednjega sindikata TUC Tom Jackson se je večkrat sestal s predstavniki uprave in ravnateljstva, celo s posredovanjem ministra za delo Roberta Carra. Zahteve delavcev oziroma sindikatov in ponudbe uprave pa so bile tako oddaljene, da ni prišlo do sporazuma. Tom Jackson in minister Carr sta se spet sestala danes popoldne, ni pa še znano, če sta našla rešitev.

Skoraj en mesec ne delujejo obrati angleške družbe Ford. Kakor smo že svoj čas poročali, zahtevajo delavci tedenski povišek približno 15 funtov šterlingov (22.500 lir), uprava pa ponuja povišek od dveh do štirih funtov šterlingov (od približno 3.000 do 6.000 lir) tedensko. Govorilo se je tudi o novem Fordovem obratu v Angliji, v katerem naj bi bilo zaposlenih nad 4.000 delavcev. Družba pa je sporočila, da je ta načrt zavrgla zaradi sindikalnih težav, ki «nastajajo» v Angliji. Ravnateljstvo je javilo, da bodo obrat zgradili v tujini, na to pa so ostro reagirali sindikati, ki so prepričani, da gre za izsiljevanje, ki naj bi jih privedlo do popuščanja.

Povišek so zahtevali tudi državni uslužbenci nižje stopnje. Spor je bil rešen včeraj, ko so državnim uslužbencem podelili povišek približno 20 odst. V kratkem bi morali podeliti poviške tudi policijskim agentom, ki so v preteklih mesecih izvedli vrsto stavk. Govor je o povišku plač od 12 do 18 odst. za bolničarje, ki tudi že dolgo časa vztrajajo z zahtevo po pravičnem povišku.

Precej napeta so pogajanja med železniško upravo in železničarji. Približno 250 tisoč železničarjev zahteva 25 odst. povišek. Verjetno se bo še nekaj časa nadaljevalo tudi pogajanje za povišek 15 odst 350 tisočem profesorjev, ki poučujejo na srednjih šolah. Zdi se namreč, da ne nameravajo pristati na ponujeni 9 odst povišek.

Kakor smo omenili v začetku, so napovedali stavko tudi tiskarji. Prihodnji ponedeljek ne bo izšel v Angliji noben časopis. Zanimivo je, da tiskarji ne zahtevajo poviška plač, temveč protestirajo zaradi nove sindikalne zakonodaje, ki jo pripravlja vlada. Zdi se, da bo stavka začela v nedeljo ob 16. uri in da bo prenehala šele v ponedeljek ob šestnastih. Združenje založnikov zahteva, naj sindikati preklicejo stavko, verjetno se pa to ne bo zgodilo, ker vsi angleški sindikati dosledno podpirajo manifestacije in proteste proti novi zakonodaji,

Popolnoma jasno je, da se nevšečnosti, ki jih mora utrpeti angleška javnost, z vsako stavko stopnjujejo. Stavka poštnih uslužbencev je že skoraj izolirala Anglijo, povzročila pomanjkanje plazme in otežkočila delo trgovskih in drugih podjetij. Vsaka druga stavka — železničarjev, pilotov ali tiskarjev — pa skoraj onemogoči vsak stik z ostalim svetom. Pri tem moramo pripomniti, da dolga leta Anglija ni poznala stavk in da je val teh v najrazličnejših panogah in kategorijah precej pretresel sicer «mirne» Angleže.

NADALJUJE SE PROCES V ZVEZI S POKOLOM V MY LAIU

Za častnika Calleya so otroci nevarni kot odrasli sovražnik

Ameriški častnik tudi ni nikoli podvomil v pravilnost ukazov, ki jih je dosledno izvajal

NEW YORK, 23. — Pred vojaškim sodiščem v Fort Benningu se nadaljuje proces v zvezi s pokolom v Laiu proti častniku Williamu Calleyu.

Calley, ki ga dolžijo da je pobil nad sto prebivalcev vietnamske vasice My Lai, je danes pred sodnikom obnovil tragične dogodke, ki so potekali 15. in 16. marca 1968. Povedal je, da so mu vojaški predstojniki petkrat ukazali, naj vse uredi, da bo vas popolnoma uničena in da bodo vsi prebivalci pobiti. Tudi sam je sodeloval pri pokolu in streljal v prebivalce. Ko so ga vprašali, čemu je tako ravnal, je izjavil, «da so to bili pač ukazi in da je bilo to delo tistega dneva». Govoril je dalje kako je porinil v skopano jamo človeka, ki ga je še prej ukazal mučiti. Na točna vprašanja javnega tožilca je povedal, da je bila jama polna trupel in da so bile prav gotovo vse osebe mrtve. Razlagal je tudi v kakšnem psihološkem stanju je bil, ko je ukazal da se ubijejo vsi prebivalci My Laia. «Zame je bil to boj, bil sem zelo napet, kakor med vsako bitko in streljal sem, ko sem zagledal človeka, da bi mu onemogočil, da bi sam vame streljal...»

Obtoženec je podrobno opisal, kako je nekega dne zasačil enega od vojakov, ki je «nadlegoval» neko žensko. Vojak je bil med pričami, ki so danes nastopile na procesu.

Občinstvo, ki z zanimanjem sledi procesu, so najbolj presenetile in pretresle izjave častnika Calleya v zvezi s pobijanjem otrok. Calley je najprej razložil, da so mu «filozofijo pobijanja» vcepili še med tečajem za oficirje. Otroci so nasprotniki, tudi če jočejo, ravno tako so nasprotniki matere, tudi z grozo v očeh... in jaz sem streljal ali ukazal streljati. Mnogokrat je nasprotnik uporabljal prav otroke, katerih naloga je bila, da odkrijejo, kje smo imeli svoje postojanke in oporišča. Večkrat so bili prav otroci tisti, ki so minirali polja in poti in ugotovil sem, da so prav otroci najbolj nevarni, ker ne poznajo strahu, «je nadaljeval častnik Calley, «zato sem z otroki ravnal, kakor z odraslimi, ker so ravno tako nevarni.»

Zelo mirno je Calley odgovoril tudi na vprašanje sodnika, ki ga je spraševal, če ni nikoli podvomil v pravilnost ukazov, ki jih je prejemal. 27-letni častnik je izjavil, da si takega vprašanja ni nikoli zastavil, ker so bili zanj vsi ukazi načelno pravilni.

V ponedeljek je stopil pred vojaško sodišče tudi psihiater Wilbur Hamman, kateremu so poverili nalogo, da analizira Calleyevo psihološko stanje. Zanimivo je bilo pri tem, da ni Calley med pogovorom s psihiatrom nikoli uporabil besede «umoriti» temveč samo besedi «uničiti» ter «pokončati». Isti besedi je uporabljal tudi pred svojimi vojaki, da bi ne povzročal kake negativne reakcije ali upora.

Slabo vreme onemogoča reševanje planincev na Mont Blancu

CHAMONIX, 23. — Zaradi izredno slabih vremenskih razmer so morale skupine reševalcev in planinskih vodičev prekiniti iskanje planincev Reneja Demaisona in Gousseaulta, ki sta se skušala povzpeti iz Chamonixa po severni steni Mont Blanca na francoski strani do vrha Walker. Reševalci so nameravali doseči vrh s helikopterjem in se nato spustiti do police, kjer sta planinca postavila šotor. Močen veter, pa je onemogočil helikopterju, da bi se dovolj približal špici.

RAZDEJANJE V MISISIPIJU IN LOUISIANI

Število žrtev, ki so jih terjali cikloni v Misisipiju in Louisiani, je narastlo na 84, na stotine je ranjenih, škoda pa presega sedem milijonov in pol dolarjev. Druga dva ciklona sta prizadela mestece Fayetteville. Zdi se, da so cikloni v tem kraju povzročili dve žrtvi, nad 30 ranjenih in seveda tudi veliko škode. — Na sliki: stanovanjske prikolice in nekaj avtov, ki jih je poškodoval «tornado»

RADIO VELEVIZIJA

SREDA, 24. FEBRUARJA 1971

TRST A

7.15, 8.15, 11.30, 14.15, 17.15, 20.15 Poročila; 7.30 Jutranja glasba; 11.40 Radio za šole: 12.00 Lucijan Marija Škerjanc; 12.10 Liki iz naše preteklosti; 12.20 Za vsakogar nekaj; 13.30 Glasba po željah; 17.00 Ansambel Tommasi; 17.20 Za mlade poslušalce; 18.15 Umetnost in prireditve; 18.30 Radio za šole; 18.50 Koncert; 19.10 Higiena in zdravje; 19.20 Jazz, 19.40 «Gor in dol po sred' vasi»; 20.00 Šport; 20.35 Simf. koncert; 22.05 Zabavna glasba.

TRST

12.10 Plošče; 14.45 Tretja stran.

KOPER

6.30, 7.00, 10.00, 12.30, 14.00, 14.30, 16.00, 17.00, 19.15, 22.30 Poročila; 7.1 Jutranja glasba; 8.30 Današnji gostje; 9.00 Oddaja za otroke; 9.30 «20.000 lir za vaš spored»; 10.05 Joke box; 11.00 Mali umotvori velikih mojstrov; 11.30 Poslušajmo jih skupaj; 12.00 in 12.45 Glasba po željah; 14.05 Aktualnosti; 15.30 Od Triglava do Jadrana; 16.20 Iz priljubljenih oper; 17.10 Nove plošče; 17.30 Spored za otroke; 18.00 Jazz; 18.20 Operne skladbe; 19.30 Prenos RL; 22.15 Novo in moderno; 22.35 Komorna glasba.

NACIONALNI PROGRAM

8.00, 13.00, 17.00, 20.00 Poročila; 7.25 Orkestri; 8.30 Jutranje pesmi; 9.15 Vi in jaz; 11.15 Verdi: «Aida»; 12.10 Plošče; 14.15 Popoldanska oddaja; 16.00 Spored za otroke; 16.20 Oddaja za mladino; 18.15 Lahka glasba; 19.00 Znani interpreti; 19.30 Zabavno-glasbeni spored; 22.05 Klavirski koncert.

II. PROGRAM

8.30, 12.30, 16.30, 19.30 Poročila; 8.40 Orkestri; 9.50 Radijska priredba; 10.05 Popevke; 10.35 Telefonski pogovori; 12.35 Formula uno; 14.00 in 18.05 Zakaj in kako; 15.00 Ne vse, toda o vsem; 15.15 Izbrali smo za vas; 15.40 Enotni razred; 16.05 Popoldanska oddaja; 18.45 Uspeli motivi; 19.02 Recital; 20.10 Operne arije; 21.00 Zabavni spored; 22.40 Radijska priredba; 23.05 Lahka glasba.

III. PROGRAM

10.00 Koncert za začetek; 11.00 Bach; 11.40 Sodobna ital. glasba; 12.20 Vzporedna glasba; 13.00 Medigra; 16.45 Jazz; 19.15 Večerni koncert; 21.30 Kulturna oddaja.

SLOVENIJA

7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 15.00, 17.00, 19.30 Poročila; 7.45 Informativna oddaja; 8.10 Operna matineja; 9.05 Nenavadni pogovori; 9.25 Iz glasbenih šol; 9.40 Slovenski pevci; 10.15 Pri vas doma; 12.10 Melodije za razne inštrumente; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Zvoki iz glasbenih revij; 13.30 Priporočajo vam...; 14.10 Koncertni valčki; 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 15.30 Glasbeni intermezzo; 15.40 Nekaj Mozartovih uvertur; 16.40 Na obisku v studiu 14; 17.10 Jezikovni pogovori; 17.25 Naša glasbena galerija; 18.15 R. Strauss: prizor iz opere «Capriccio»; 18.40 Naš pogovor; 19.00 Lahko noč, otroci!; 19.15 Glasbene razglednice; 20.00 «Glasbeni večeri RTV Ljubljana»; 22.15 Jazz; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Popevke jugoslovanskih avtorjev.

ITAL. TELEVIZIJA

12.30 Kulturna oddaja; 13.00 Italijanska Sever in Jug; 13.30 Dnevnik; 16.00 Šport; 17.00 Spored za najmlajše; 17.30 Dnevnik; 17.45 Oddaja za otroke; 18.45 Razprava o šoli; 19.15 Kulturna oddaja; 19.45 Športni dnevnik in kronike; 20.30 Dnevnik; 21.00 TV razprava; 22.00 Športna sreda; 23.00 Dnevnik.

II. KANAL

21.00 Dnevnik; 21.15 Rischiatutto; 22.15 Boomerang.

JUG. TELEVIZIJA

20.00, 23.00 Poročila; 8.15 TV v šoli; 17.55 «Čarobna piščalka» — ser. film; 18.15 Obzornik; 18.30 Glasba za staro in mlado; 19.05 Naš ekran; 19.20 Na sedmi stezi; 20.35 Teh naših petdeset let: Leto 1945; 21.35 SP v umetnostnem drsanju.

TRŽAŠKI DNEVNIK

KONEC JE PUSTNE ZABAVE IN NORČIJ

Mnogo občinstva, manj pa vozov na včerajšnjem sprevodu po Trstu

Prvo nagrado odnesel «Kraški rezervat» od Banov - Otroška rajanja SG in nekaterih prosvetnih društev - Danes pogrebne svečanosti

Zadnji pustni sprevod je bil včeraj po tržaških ulicah, zaključil pa se je seveda v Škednju, kjer je tržaški pust doma. Dopoldne je bilo jasno vreme, popoldne pa, ko je množica Tržačanov na pločnikih in trgih že čakala prihod pustnih vozov in skupin, se je naglo pooblačilo in je zapihal hladni veter. Pustna potegavščina? Začele so padati debele kaplje in ledene snežinke. Pa ja ne bo ta «norec» zdaj vse pokvaril! Marsikdo je že zbežal v bližnji lokal, moške «pustne gospodične» v mini-mini oblekcah so skočile na požirek žganja — proti prehladu, kazalo je, da bo šlo po vodi, pa se je vreme kmalu premislilo in se je pokazal, s precejšnjo zamudo, pustni sprevod. Najprej smo videli posamezne skupine z najbolj različnimi obličji, potem vozove in organizirane skupine ter godbe. Letos je bilo manj alegoričnih vozov in skupin kot prejšnja leta. Če ne bi prišli trije vozovi s Krasa, bi bila to le ponovitev škedenjskega pustnega sprevoda. Reklamni vozovi velikih podjetij so odpadli, pust dobiva svoje pustno obličje, to pa zahteva sodelovanje in fantazijo večjega števila meščanov, ali vaščanov. Pustovanje ni nekaj, kar se lahko organizira od zgoraj, ali po ukazu. Ker se je vreme izboljšalo, so skupine in vozovi srečno prispeli v Škedenj, kjer je bila seveda običajna gneča po uličah, gostilne pa natrpane. Zvečer je bila v Škednju podelitev nagrad. Prvo nagrado (200.000 lir) je prejel alegorični voz «Kraški naravni park» od Banov (z veliko podgano), drugo nagrado (150.000 lir) voz «Noetova barka», tretjo (100 tisoč lir) Škedenjski «Grintzig», četrto (50.000 lir) «Družinske zdrahe» iz Križa, peto (40.000 lir) «Vodovoda cev» z Opčin. Prvo nagrado za skupine (50.000 lir) je prejela skupina «Boutique», drugo (30.000 lir) skupina «Schiacciafiepe», tretjo (30.000 lir) pa «Petelin in kokoš». Zdi se nam, da je v prvi nagradi Banovcem tudi priznanje «Kraškemu pustu» in vabilo na nadaljnje, še večje sodelovanje.

V Škednju je bilo živahno pozno v noč in vse polno pustnih šem, ki so prišle tudi iz drugih krajev in mesta. Da bi prišli na svoj račun tudi otroci, so včeraj priredila otroška pustna rajanja prosvetna društva «Ivan Cankar», «Slavko Škamperle» in «Prosek-Kontovel». Pustni ples v dvorani stadiona «1. maj» je priredilo športno društvo Breg, pustni družabni večer v Gregorčičevi dvorani pa «Slovenski klub». Seveda pa je tudi letos priredilo osrednji otroški maškaradni ples Slovensko gledališče v nedeljo popoldne v Kulturnem domu in otrok je bilo toliko, kot še nikoli. Gledališče pa jim je pred samo zabavo ob zvokih orkestra priredilo v veliki dvorani krajšo prireditev s priredbo iz «Kekca», sodelovanjem rokohiterca iz Sežane in nastopom mladih baletnikov iz Hitijeve koprske baletne šole.

V Škednju bo živahno tudi danes popoldne, ko se bodo poslovili od pusta in ga — nehvaležno — po stari navadi sežgali.

V Boljuncu, kjer so te dni fantje že nabirali klobase, vino in jajca za skupno pojedino, bo osrednja prireditev danes popoldne. Celo vrsto let so v Boljuncu pusta sežigali, nato so ga izstrelili z raketo, letos pa ga bodo izpustili kar z balonom, da ne bi prišlo do komplikacij in sporov z ustanovo NASA.

S Kontovela so nam sporočili, da bodo danes ob 15. uri pospremili k zadnjemu počitku svojega «Pusta III.». Pogrebne svečanosti so se začele že sinoči, ko so priljubljenega pokojnika prenesli iz družtvene gostilne v dvorano, kjer je dežurni zdravnik «Bernard» operiral pacienta in napravil vse, kar ve in zna, da bi mu rešil življenje. Nič ni pomagalo, ker je po hudi operaciji nastala notranja «krvavitev». Revež je izdihnil točno opolnoči. Zagotavljajo: točno opolnoči! (Verjetno se ni hotel srečati s pepelnico). Od žalosti potrta vdova je prebila vso noč ob pokojnikovem truplu. Vaščani globoko sočustvujejo z njo ter ji tešijo žalost s polnimi kozarci vina.

Danes ob 15. uri bodo truplo prenesli na dvorišče, kjer bodo poslovilni govori in žalna seja. Nato bodo domači fantje, ob spremljavi godbe, ponesli truplo po kontovelskih in proseških ulicah do njegovega poslednjega bivališča v «Žabjih mlakah». Tudi tam bodo govori in razne žalne svečanosti, dokler ne bo pust izginil v plamenih.

Včerajšnji pustni sprevod po mestnih ulicah

...a nagrada: «Kraški naravni park» — alegorični voz od Banov

Iz kleti so mu izmaknili pršut in salamo

20 kilogramov pršuta in salame res ni malo... še posebno takrat, ko si vso to poslastno delikatesno čuval in negoval ter varčeval za posebno (katerokoli) priložnost, pa moraš kar naenkrat ugotoviti, da si zdaj z njo drugi obljubljeno prste...

Tako razočaranje je doletelo tudi 36-letnega Bruna Misigoia iz Ul. Cesare Rossi, ki so mu neznanci izmaknili iz kleti njegovega stanovanja pršut in salamo.

Misigoia, ki je prijavila tatvino srednjemu komisariatu javne varnosti, so tatovi odškodovali približno za 90.000 lir.

● **V petek, 26. t.m. ob 20. uri bo v Ul. Madonnina 19 predaval zgodovinar Giorgio Parnassos, predstavnik grške Patriotične antifašistične fronte, o temi: «Grško ljudstvo proti fašističnim polkovnikom».**

V SODELOVANJU MED TUKAJŠNJO IN KOPRSKO POLICIJO

Odkrili so štiri Mariborčane ki so v Trstu ukradli 3 avte

Eno od ukradenih vozil so našli v Mariboru ostali dve pa sta bili popolnoma uničeni

Agenti letečega oddelka kvesture so v tesnem sodelovanju s kriminalističnim oddelkom koprske uprave javne varnosti (tako sodelovanje traja že plodnih pet let in je dalo marsikatere uspešne sadove) identificirali oziroma prijavili tukajšnjim sodnim oblastem štiri Mariborčane, ki so v obdobju enega leta ukradli trem Tržačanom osebne avtomobile, jih razstavili, zamenjali motorje ter končno ukradli iz notranjosti slednjih razne predmete. Njihova imena so: 23-letni Boris Satler iz Strossmayerjeve ulice št. 32, 21-letni Zoran Satler iz iste ulice, 23-letni Zvonimir Ingolič iz Metelkove ulice št. 3 ter 23-letni Milan Mardja iz Kočevarjeve ulice št. 8.

Tržaški policisti so se pričeli zanimati za četverico nepridipravov, ko so prejeli iz Kopra obvestilo, da so agenti mariborske uprave javne varnosti našli v tem mestu tri tržaške fiate 600-D, niso pa znali posredovati številk evidenčnih tablic, kajti le-te so bile nečitljive.

Pozneje, ko so tržaški preiskovalci ugotovili imena lastnikov ukradenih avtomobilov (33-letni Fabio Ragaguin iz Ul. Verga 8, 50-letni Guido Gulli iz Ul. dell'Eremo 58 ter 25-letni Fabio Bucci iz Ul. Diaz 8), so jim mariborski kolegi sporočili, da so nedaleč od Maribora našli enega od treh ukradenih fiatov, ostali pa naj bi bili popolnoma uničeni ter še, da so iztaknili en motor ter nekaj predmetov.

Fabio Bucci, lastnik najdenega vozila, se je tako odpeljal na Štajersko, kjer je 23. januarja letos prevzel svoj avtomobil, v katerem pa je bil motor Gullijevega fiata, medtem ko je motor svojega avta moral tako rekoč odnesti v Trst pod pazduho . . .

Dobro vino ni nekaj anonimnega

(Nadaljevanje s 4. strani)

kem obisku tudi nekaj grenkega priokusa.

Radi, zelo radi prodajajo svoj pridelek, toda pridelovanje muškata in vina nasploh se ne izplača več, kajti stroški so previsoki. Obdelovanje vinogradov se nadaljuje le zaradi tega, ker si stari gospodarji ne morejo življenja niti zamisliti brez kozarca muškata. Momjan in okoliške vasice so odrezane od sveta, brez poštene ceste, kajti od časov, ko se je po teh cestah razvijal promet z volovsko in oslovsko vprego, ni nihče več poskrbel za njih popravilo, kaj šele za asfalt. Zato prihajajo sem le dobri poznavalci dobrega krajev, dobri poznavalci dobrega vina, kakršnega drugje ne dobijo. Da, vino ni nekaj anonimnega, dobro vino je vezano z življenjem proizvajalca. Ljudje, hiša, vinograd, klet, stari sod, duh kleti in kozarec vina za staro kamnito mizo pod staro murvo, vse to je tista posebnost, tisto «nekaj» iz življenja teh krajev, teh vasi, kar veže stare ljudi na zemljo in dobre poznavalce vina privabi v te sicer tako odročne kraje. Pravzaprav je to neke vrste doživljanje vina pri njegovem izvoru; to je tisto, kar daje vinu poseben okus in le zaradi tega najdejo sladokusci pot do sem. Kljub vsem slabim cestam.

T. F.

Tudi v našem uredništvu sprejemamo prispevke za šolo-spomenik v Cerknem